

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-338, 339-339
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1953. június 8. óra perc

/Az MTI új címe: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590./

Hosszanjatszó hanglemezek érkeztek a Csehszlovák Köztársaságból

i By/ Tr/Gy Mi Szia

A normál hanglemezekre felvett hosszabb lélegzetű művek élyezését megnehezíti, hogy egy lemezoldalra egy-egy műnek csak részletei férnek. A Csehszlovák Köztársaságban már hosszabb idő óta kísérleteznek ennek a hibának a kiküszöbölésével. A kísérlet eredményeként ma már olyan hanglemezek is készülnek, amelyeknek egy-egy oldalára 18-20 perc időtartamu alkotást tudnak felvenni.

Az elmúlt napokban több mint száz hosszanjatszó lemezre rögzített zenemű érkezett meg. Az alkotások közül kiemelkedik Beethoven C-dur ugynevezett Waldstein-szonátája, amelyet Fischer Annie Kossuth-díjas zongoraművész nő, a Magyar Népköztársaság kiváló művésze ad elő. Ezenkívül több Liszt-mű, számos oseh zeneszerző alkotása és más zeneszerzők kompozíciói kaphatók. Smetana "Házám" című szimfónikus költeményciklusát tíz normállemeze vették fel, az új felvétel csak három lemezből áll. Az új hanglemezek előnyeit legjobban az operáknál tapasztalhatjuk. Dvorzsák "Vizitündér" című operája például négy lemezen van. Smetana világhírű "Eladott menyasszony"-a pedig három felvételen fért el./MTI/

Leninről és Sztálinról szóló szovjet népmeséket jelentet meg az Ifjúsági Könyvkiadó

i gyr/He/Gy -cz Mi Szia

Szines illusztrációval, különleges szép kiadásban rövidesen megjelenik 18 népmese Leninről és Sztálinról. Az Ifjúsági Könyvkiadó egy nagy szovjet gyűjteményből válogatta ki a meséket. Nagyrészt olyan népek ajkán keltek a mesék, melyeknek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom előtt saját abo-jük, nyelvtanuk sem volt és ma már nemzeti irodahmmal és népköltésszettel is büszkélkedhetnek./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás

1953. június 8.

6ra perc

/Az MTI új címe: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590./

Társadalmi munkák a VIII. kerületben

i Im/Fné/Gy -cz Mi Szia

A VIII. kerület dolgozói társadalmi munkával szépítik, építik kerületüket.

Mire használják fel a Teleki László-tér lebontott bódéinak anyagát?

Lebontották a Teleki László-téren éktelenkedő bódékat. A kereskedelmi állandó bizottság aktivái, a FÉKER és a KÖZERT dolgozói 41 rozoga bódét távolítottak el. A munka szakszerű irányítását az "Április 4." szövetkezet végezte. A bódék faanyagát a Százados-uti szabadtéri színpad építéséhez használják fel, melynek földmunkálatai már elkészültek. A színpad és a nézőtér helyét már feltöltötték. A VIII. kerület új szabadtéri színpadának építésében eddig 360-an vettek részt, legnagyobb részben a Kossuth Akadémia növendékei, a Vasöntőde és Gépgyár, a Ruggyantaárugyár dolgozói és az iskolák pedagógusai és tanulói.

Májusban 53.250 forint értékű társadalmi munkát végeztek

a VIII. kerületi építési állandó bizottság aktivái. Legjelentékenyebb volt a különböző utépitési munkáknál elért megtakarítás. Ez dolovetz Mihály t. r. tag irányításával működő közlekedési albizottság aktivahálózatának az érdeme. A munkák értéke 30.000 forintra tehető.

Szép eredményeket ért el a "Budapest békeváros - Budapest virágváros"-mozgalom is. Kivirágoztak a Józsefvárosban a kiskertek. Ennél a munkánál ezer házfelügyelő és a környék dolgozói a kiskertek létrehozásával 15.000 forintot takarítottak meg.

Ezrek és ezrek hallgatják a nyári estéken a Kulich Gyula színpad előadásait. Komoly nehézséget jelentett azonban, hogy a hangerősítő készülék elromlott. A Fazekas Mihály gimnázium rádiószakköre megjavította a hangerősítő készüléket. Így járultak hozzá a fiatalok a szabadtéri előadások sikeréhez. A hangerősítő megjavítása egyébként 1200 forintba került volna. /MTI/

(5)

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás

1953. június 8.

6 óra¹⁰ perc

/Az MTI új címé: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590./

Közel 20.000 gyermek üdül az idén az uttörőtáborokban

i ÁE/ÁE/Gy -cz Mi Szia

Államunk gondoskodása révén az idén ismét sokezer gyermek élvezi majd az ország legszebb vidékein a nyári táborozás örömeit.

A tanács és a SZOT üdülőhelyein kívül 30 uttörőtáborban közel 20.000 gyermek részére biztosítanak két hét vidám nyaralást.

Az uttörőtáborok boldog lakóinak első csoportja - közel 5000 gyermek - június 18-tól üdül. Ezen a napon kezdik meg működésüket a helyi táborok is, melyeket valamennyi faluban és városban azoknak a gyermekeknek a számára létesítenek, akik a szünidőt lakóhelyükön töltik. A helyi táborokban szakképzett vezetők felügyelete mellett egésznapos, tartalmas elfoglaltságot, szórakozást találnak a gyermekek. A helyi táborokban a gyermekek foglalkoztatása tervszerű program alapján történik majd. Tovább folytatják a szakköri foglalkozásokat, hogy elmélyítsék az iskolaévben tanultakat, számos kirándulás során ismerkednek a természettel.

keretében

Valamennyi táborban a gazdag program fontos helyet foglal el a VIT-re való felkészülés. A szakkörökön ajándékokat készítenek a külföldi barátok számára, a rajgyűléseken megbeszélik a világ ifjúsága hatalmas demonstrációjának jelentőségét.

Valamennyi uttörőcsapat lelkesen készül, hogy tartalmasan, kellemesen használják fel a nyári szünidőt. A gyermekek maguk is tevékenyen részt vesznek a táborok építésében, csinosításában. /MTI/

--

g

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 4. kiadás

1953. június 8.

óra perc

A Rákóczi-szabadságharc emlékeiből kiállítást rendeznek Pápán

Vid -cz/-cz/Gy -cz Szia

A Pápa-környéki parasztok 250 évvel ezelőtt, amikor meghallották a Tiszántul kibontakozó szabadságharc hírért, így irtak Rákóczi Ferenchez: "Jöjjön el hozzánk is fejedelmünk, mentsen meg a fosztogató némettől, a sanyargató földesurától". A Pápa-környéki parasztok ma virágzó, gazdag földek birtkosai és hajdani könyörgésük megsárgult, fakóbetűs emlék ma már a pápai Petőfi kollégium levéltárában több más okmánnyal, dokumentummal együtt. Ezekből az emlékekből, dokumentumokból, levelekből a Rákóczi-ünnepségek alkalmából kiállítást rendeznek Pápán, ahol lelkesen készülnek az ünnepségekre. A helyi képzőművészeti kör tagjai Rákóczi portrékat festenek és az eredeti minta után olyan zászlót, amilyennel Rákóczi kurucok kelték hadra a hazáért, a szabadságért. A festményekkel a járási kulturház nagytermét díszítik majd, ahol június 14-én nagyszabású ünnepség lesz.

/MTI/

Lendületesen halad a győri kettős Rába-híd építése

Ta Sz Gy P

Győrben a Rába felett új híd épül, amely a belvárost köti össze az újvárossal. Az új híd tervét úgy oldották meg, hogy esztétikailag beilleszkedjék a város képébe. Tulajdonképpen két kisebb hídból áll, melyek a Rába szigetét kötik majd össze a jobb és a balparttal. Az egyik egynyílású, a másik kétnyílású vasbetongerendás híd. A hídak építése szükségessé teszi a partok felemelését is.

A két híd építése párhuzamosan folyik és lendületesen halad. Az állványozási munkák befejezés felé közelednek és azután megkezdődik a hídak betonozása. Folyik a főtartók vasbetéteinek beszerelési munkája is. A győri forgalom nemsokára ezeken a hidakon keresztül bonyolódik le a két városrész között. /MTI/

Az egri járás dolgozó parasztasszonyai jó munkával készülnek a Béke-Világtanács ülésére

Vid Gy Kö No 5

Az egri járásban a dolgozó parasztasszonyok eddig már több mint 400 békevédelmi szerződést kötöttek, amelyekben vállalták, hogy a többszöri kapálás időbeni elvégzésével növelik a termés hozamot, továbbá határidő előtt teljesítik beadási kötelezettségüket. Zároczi Sándorné, a kerecsendi "Kossuth" tiszcs tagja arra tett fogadalmat, hogy június 15-re 150 munkaegységet szerez. Vállalását határidő előtt már június 5-én teljesítette.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 5. kiadás

1953. június 8.

óra perc

/Az egri járás...folyt./ Vid Gy Kö No P

A maklártályai Béke tzsos főleg az asszonyok példamutató munkájának köszönheti, hogy a község négy tzsos-je közül élenjár a növényápolásban. Nyolcven hold kukoricájukat már kétszer megkapálták, burgonyájukat feltöltötték és már harmadszor kapálják a répát.

A múlt hónap végén a tzsos asszonyai meghallották, hogy az egerszalóki "Vörös Csillag" tzsos-ben a családtagok nem veszik ki kellően részüket a növényápolásból és ezért a csoport elmaradt a munkában. A maklártályai "Béke" tzsos Parádi Jánosné és Sévári Jánosné, akik mint családtagok dolgoznak a tzsosben és legjobban veszik részüket a növényápolásból, elküldte az egerszalóki "Vörös Csillag" tzsos gyűlésére. Az asszonyok elmondották, milyen nagy segítséget nyújthatnak a családtagok a tzsos-nek. Beszámolójuk után nyomban szót kért ifj. Berta Józsefné, aki vállalta, hogy ezután rendszeresen dolgozik az egerszalóki "Vörös Csillag" tzsos földjén. Utána sorra jelentkeztek az egerszalóki "Vörös Csillag" tzsos asszonyai és vállalták, hogy a Béke-Világtanács ülésének tiszteletére behozzák az elmaradást, s minden kapásnövényt a legrövidebb idő alatt gyomtalanítanak. Az egerszalóki "Vörös Csillag" tzsos asszonyai és leányai már meg is kezdték a munkát, s jelenleg másodszor kapálják a kukoricát, harmadszor a répát és a napraforgót. /MTI/

Mezőgazdasági hírek Pest megyéből

i Á/He/Gy No P

A gödöllői járás községeiben 900 dolgozó paraszt tett felajánlást a Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére a növényápolás, pótbeporzás és a begyűjtési tervek határidő előtti teljesítésére.

x x x

Ceglédbercelen 85.000 forint költséggel idénybölcsődét építettek. A megnyitőünnepségen a szülők boldog örömmel mondtak köszönetet a korszerűen felszerelt épületért a nép államának.

x x x

A ceglédi "Nagy Sztálin" termelőszövetkezet tagjai 400 holdas gyapotföldjüket már másodszor kultivátorozzák. Az ugyancsak ceglédi "Vörös Csillag" termelőcsoportban azonban erősen elmaradtak a munkával: még csak most kezdték a gyapot első kultivátorozásához. /MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 6. kiadás

1953. június 8.

12 óra 15 perc

A Szovjetunióban megtartott Magyar Filmhéten résztvett művész-
küldöttség beszámolója

t Fm-cz/-cz/Gy Mi Szia

A Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség és a Magyar-
Szovjet Társaság rendezésében szombat délután a Művészeti Szövetségek
Házában nagyszámu érdeklődő előtt beszámolót tartott a Szovjetunióban
járt magyar művész küldöttség.

Ladányi Ferenc Kossuth-díjas, a Magyar Színház- és Film-
művészeti Szövetség főtitkárának bevezető szavai után Bessenyey Ferenc
Kossuth-díjas, a Nemzeti Színház művésze ismertette a szövetség távirat-
tát az Egyesült Államok elnökéhez, melyet a Rosenberg-házaspár ki-
végzése elleni tiltakozásul küldtek. tervezett

Ezután került sor a küldöttség tagjainak beszámolójára.
Szántó Miklós, a népművelési minisztérium filmművészeti főosztályá-
nak vezetője beszélt először. Részletesen ismertette a Szovjetunióban
járt küldöttség programját, majd a következőket mondotta:

- A filmhét jelentősége óriási volt. Ezt mutatja filmjeink
sikere, művészeink népszerűsége a szovjet közönség körében és ezt tükrö-
zőzi az a mód, ahogyan a filmhéttel a szovjet sajtó foglalkozott.
A filmhét újabb lépést jelentett a szovjet és a magyar nép barátság-
jának széles útján és a békeharc fokozódása, a nemzetközi helyzet
új fordulatai közben, a nemzetek közötti barátság, a mély
kulturális kapcsolatok egyedül helyes, szocialista útját mutatta
meg. Miközben az imperialisták rágalmazzák ezt a kapcsolatot, a film-
hét új bizonyítékot adott arra, milyen is az új típusú együttműkö-
dés, amely a kommunizmust építő hatalmas Szovjetunió és a szocializ-
must építő Magyarország között fennáll és egyre szorosabb és erősebb
lesz. A filmhét tehát nemzetközi jelentőségű béketett volt.

Szántó Miklós ezután derűs epizódokat mondott el a magyar
művészek személyes találkozásjáról a szovjet közönséggel, majd rész-
letesebben kitért a szovjet művészekkel, a szovjet kulturális élet
vezetőivel való megbeszélésekre.

- Minden művésznünk talált valakit a vezető szovjet művészek
közül - mondotta - akivel olyan baráti kapcsolatot alakított ki,
amely egyúttal értékes tapasztalatcsere megindítását is jelentette
közöttük. Nagy élményt jelentett számunkra, hogy Csiarelli, Rajzman
és Alekszandrov, a legnagyobb szovjet filmrendezők ismertették saját
előkészítési és próbamódszerüket, a színházzal való foglalkozásukat.

/Folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás

1953. június 8.

12 óra 20perc

/A Szovjetunióban megtartott...1.folyt./ t Fr-cz/-cz/Gy Mi Szia

- A szovjet művészek megtanították bennünket arra, hogyan szerkesszük meg a szocializmus építésének krónikáját, hogy Sztálinváros felépítésének filmtörténetét elkészíthessük és az utókor elé tárhassuk, hogyan dolgozott valamikor a szocializmus építésének nemzedéke, hogyan építette fel a maga új nagy alkotásait.

Beszámolója végén a következőkben összegezte a művészküldöttség utjának tanulságait:

- A filmhét önbizalmat adott nekünk ahhoz, hogy tovább haladjunk előre a helyes úton, hogy tanuljunk, de ne utánozzunk, hogy kezdeményezzünk és állandósítsuk a személyes kapcsolatokat a szovjet elvtársakkal.

Ezután Szörényi Éva Kossuth-díjas, a Nemzeti Színház művésznőjének beszámolója következett. Elmondotta, hogy utjuk alkalmával a szeretet, megbecsülés és elismerés számos jelével találkozak. Megható volt az a lelkes ünneplés, amelyben a szovjet közönség Latabár Kálmánt részesítette, akit ott kint éppen úgy ismernek és szeretnek, mint itthon. Az utcán kis diáklányok autogramot kértek tőle, a Matrón nevetve összegugurgáltak az emberek: "Miska arisztokrat", "Latabár, Latabár", sőt egy alkalommal Latyi legnagyobb örömeire még a sarki rendőr is szalutált neki. Ugyancsak nagy elismerésben volt része Keleti Mártonnak, akinek filmjei nagy sikert arattak a Szovjetunióban.

Ezután Kedrovval, a Művész Színház főrendezőjével és Sztanyicinnal, Kedrov helyettesével folytatott beszélgetését ismertette Szörényi Éva és különösen aláhúzta azt az őszinte baráti és művészi kapcsolatot, amely a szovjet színész és rendező között a művészi alkotás során kialakul.

- Meggyőződésem - mondotta - hogy az ilyen szoros alkotói barátság megteremtése színész és rendező között nagyban segítenek bennünket is új és nagy feladatunk megoldásánál. Nagyon megszívlelendő lenne az, amit Kedrov a művészi alázatról és szerénységről mondott. "E kettő nélkül nincs igazi nagy művész, mert ezek nélkül nincs művészi fejlődés sem. Nem szeretem az olyan színészt, aki már az első próbakon mindent tud és meg van elégedve magával, mert önteltségével megakadályozza saját fejlődését és így előbb-utóbb művészete hanyatlásnak indul".

Szörényi Éva ezután a Szovjet Hadsereg színházában tett látogatásukról beszélt.

/Folyt.köv./

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 8. kiadás

1953. június 8.

12 óra 30 perc

/A Szovjetunióban megtartott...2.folyt./ t Fm-cz/-cz/Gy Mi Szia

- Megragad^ó a színház monumentális épülete - mondotta. - Oriási oszlopsorok között széles lépcső vezet a feljárathoz. A színház alaprajza ötágú csillag. 1940-ben épült. A földszinten van a ruhatár, jobbra, balra két széles márványlépcső vezet az emeletre, ahol tágas termek várják a közönséget, az első emeleten például két nagy büffé-terem és szalon.

A Szovjet Hadsereg színházában két színházterem van, egy 1800 személyes nagyobb és egy 480 személyes kisebb. A nagy nézőtér kéteemeletes, kéterkélyes megoldással. A nézőtér és színpad között vasfüggöny van, de az előadás szüneteiben sohasem eresztik le. A színpadi belső zajok csökkentésére dupla bárnyfüggönnyel használják. A színpad egész szélessége 110 méter, két oldalszínpaddal és hátsó színpaddal. Két nagy diszletraktár csatlakozik hozzá, tűzmentes vasajtókkal. A színpad nyílás-szélessége 36 méter, magassága 14 méter. A színpad mélysége 35 méter. A színpadláb öt emeleti munkakarzattal 42 méter magas. Két forgószínpad van, az egyik átmérője 26 méter, a másiké 12 méter. A technikai feladatok megoldását ezenkívül a színpadon 19 süllyesztő segíti. A süllyesztők mozgatása elektromotorokkal, gombnyomásra történik, és így percek alatt a legváltozatosabb terepet tudják kiképezni. A színpadláb is gépesített.

- A színház gépesítése azt eredményezi, hogy a két színházteremben mindössze 50 műszaki dolgozó látja el a feladatokat. A sugólyuk helyén van a fővilágosító fülkéje, ahonnan az egész előadást figyeli és a világitást irányítja. Sugólyuk egyébként nincs.

A színháznak saját akkumulátor-telepe van, amely 24 óráig tudja önállóan árammal ellátni a színházat. A színésztöltőzők előtt 3-3 öltözőhöz közös színész-társalgó van, innen nyílnak az öltözők, a mosdók és zuhanyzó fülkék. A műszaki dolgozók öltözői ugyanilyen elrendezésűek.

- A színháznak három próbaterme van. A felszerelés gazdagságának jellemzésére megemlítem, hogy a színpad világitását csak a nézőtérről 36 reflektor látja el.

- Elragadtatva jártuk végig a Szovjetunió legkorszerűbb színházat és előre örülök annak, hogy pár év múlva mi is hasonló gyönyörű, legmodernebb színpadtechnikai eszközökkel felszerelt színházban, az új Nemzeti Színházban fogunk játszani.

Kéleti Márton kétszeres Kossuth-díjas filmrendező beszélt ezután élményeiről. Elmondotta, hogy a szovjet közönség szeretettel fogadta filmjeinket és azok nagy sikert arattak. Ez a siker azonban nem lehet forrása az elbizakodottságnak. /Folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1953. június 8.

12 óra 37 perc

/A Szovjetunióban megtartott...3.folyt./ t Fm-cz/-cz/Gy Mi Szia

- Ez a siker arra ösztönöz bennünket - mondotta - hogy még magasabb színvonalu alkotásokkal segítsük népünk felemelkedését. Különösen vigjátékainknak volt nagy sikerük a szovjet filmszínházakban. Ez a siker is azt bizonyítja, hogy a szovjet emberek éppúgy, mint a mi új közönségünk, szeretik, igénylik az új szocialista film-vigjátékokat.

Alekszandrov Grigorij Sztálin-díjas filmrendezővel való beszélgetését ismertette ezután Keleti Márton, elmondva a szovjet filmrendező munkamódszerét és legújabb tervét az ugynevezett "vigjáték-műhely"-ről, amelyben 25-30 művészből álló kollektiva bírálatával, észrevételével végigkísérné a forgatókönyvirás minden mozzanatát. Ez a "vigjáték-műhely" a kölcsönös segítségre és a különböző vélemények feltétlenül szükséges harcára épülne. Az ilyen műhely segítséget adna ahhoz, hogy a vigjátékok témái ne hasonlítanak egymáshoz. A tapasztalatok az eddigiek folyamán sokszor elsikkadtak. A "vigjáték-műhely" kollektívája segítségével a tapasztalatokat jobban meg lehetne őrizni és a fiatalabb művészeknek is könnyebb lenne egy ilyen kollektívában megemberesedni.

Keleti Márton ezután ígéretet tett, hogy a szovjet példa nyomán kialakult új gondolatait a próbaműserekkel kapcsolatban legközelebb külön előadásban ismerteti.

Pécsi Sándor kétszeres Kossuth-díjas beszámolójában a kálerkérdésekkel kapcsolatos tapasztalatait ismertette és ezek során hangsúlyozta, hogy nálunk is bátrabb kézzel kell e problémához nyulni. Megemlékezett a szovjet közönség példás fegyelmezettségéről és arról, hogy ha a szovjet emberek színházba mennek, külső megjelenésükben és viselkedésükben is kifejezésre juttatják, mennyire szeretik és tisztelik a művészetet.

Az elhangzott hosszabb beszámolókat Horváth Teri, a Madách Színház művésze és Latabár Kálmán Kossuth-díjas egészítették ki. Mindketten rövid felszólalásban ismertették egy-egy különösen kedves személyes élményüket./MTI/

π

MTI BELFÖLDI HIREK

Blo. kiadás

1953. június 8.

12 óra 45 perc

A mezőgazdaság gépesítésének távlatai a második ötéves tervben -
Egész sor vidéki városban és községben létesítünk gépgyárakat

i Sz Tervhiv Sz/Gy No P

Már első ötéves tervünkben nagy lépéseket teszünk, hogy országunk a gépek, a fejlett technika hazájává váljék. A második ötéves terv még nagyobb feladatokat, távlatokat tűz elénk a gépesítés terén, a melyek megvalósításának mostani jó munkánk is alapja. Ezért a nagyszerű feladatért érdemes erőfeszítéseket tennünk, hogy mihamarabb a gépek váltsák fel az emberi erőt, elsősorban a nehéz fizikai munkával járó munkafolyamatoknál. Az egyik legnehezebb munka, a rakodás gépesítésére - a bányászatban, építőiparban, mezőgazdaságban és a vasutnál - nagy rakodógépgyárat építünk, ahol emelő, lapátoló gépeket, villás targoncákat, szívóberendezéseket, szállítószalagokat gyártanak majd. Új gépgyárat terveznek több vidéki városban, így Nyiregyházaán, Kisvárdán, Karcagon és Hatvanban. Új Diesel-motorgyár és több szerzőgépgyár építése is szerepel a programban.

Az aratást és az alapvető talajmunkákat a második ötéves terv végéig teljesen gépesítjük a mezőgazdasági nagyüzemekben. Az aratás gépesítését nagyrészt önjáró arató-cséplőgépekkel biztosítjuk. Jelentős minőségi fejlődésen megy keresztül a traktorállomány: a kis teljesítményű traktorok helyett nagy teljesítményű és kisebb üzemanyag-fogyasztású Diesel lánc talpas traktorokat gyártunk. A Szovjetunióból és Csehszlovákiából újabb univerzális traktorokat kapunk. A zöldség- és gyümölcskertészetek, városellátó övezetek kertészetei részére a Szovjetunióból újfajta kis traktorokat kapunk. A Szovjetunió baráti segítsége nagymértékben hozzájárul a mezőgazdaság fejlesztéséhez a gépesítés terén is. Víz építkezésekhez, talajjavításhoz, erdő-, gyümölcs- és szőlőtelepítéshez is a Szovjetunióból kapunk 80 lóerős Sztálinyec traktorokat.

A vetés és trágyázás gépesítése jelentősen megnő. Ezt szolgálja majd több új típusú gép is. A többi között megkezdjük a traktorvontatású sűrűsoros vetőgép gyártását. A kukorica négyzetes vetésére szolgáló gépek számát jelentősen megnöveljük. A burgonya vetését a második ötéves terv végére nagyrészt géppel végezhetjük. Megkezdjük a palántázás gépesítését is. A kapálás az állami gazdaságokban teljesen gépesített lesz. Az összes gépesíthető mezei munkák háromnegyed részét végezzük majd gépekkel.

A mezővédő erdősávokban teljesen gépesítjük a csemeteültetési munkát.

Az újonnan épülő törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyárban megkezdjük a kukoricakombájn gyártását. Folytatjuk a burgonyaszedés gépesítését, és megkezdjük a répa gépi szedését is. /MTI/

B 11. kiadás

1953. június 8.

6ra perc

Még ebben a hónapban elkészül a szá-zhalombattai felüljáró

i T₂/tot/Gy Li P

A Pécs-Szekszárd közötti új műút keresztezi a pusztaszabolcsi vasutvonalat, így szükségessé vált. Szá-zhalombattánál új közúti felüljáró építése. A hidépítés érdekessége, hogy a hid főtartói 17 és fél méter hosszúságu előfeszített tartókból készülnek, amelyek beemlése után még ebben a hónapban átadják a felüljárót a forgalomnak. Ezzel meggyorsítják a közlekedést az új műúton. /MTI/

A turkevei "Táncsics" tsz került első helyre a tanács versenytábláján

i Vid Gy Ká No P

A turkevei termelészövetkezetek növényápolási versenyében két héttel ezelőtt a "Vörös Csillag" tsz tartotta az első helyet. A "Táncsics" tsz tagjai, akik akkor a harmadik helyen voltak, megfogadták, hogy az élre törnek. Napkelte után naplementéig dolgoztak, s azóta több mint 1200 hold kapásnövény területükön szaporábban megy a gyomirtás. Az egyénekre kijelölt percellákon a növénytermelők, a gépállomás traktorosai, a tsz fogatosainak lelkes munkája eredményeként megszületett a győzelem: a "Táncsics" tsz neve került az első helyre a tanács versenytábláján.

A "Táncsics" tagjai már a múlt héten megkezdték 568 hold kukorica második kapálását, 162 hold napraforgó vetésterületükön, néhány hold híján, a sorközi művelés után befejezték a kézikapálást, 200 hold cukorrépájukon pedig megkezdték a második kapálást.

A tsz növénytermelői most azt a célt tűzték maguk elé, hogy június 15-ig, a Béke-Világ tanács budapesti üléséig befejezik 105 hold újravetett gyapotjuk egyelését, s 200 hold rizsföldön elvégzik a gyomirtást. /MTI/

Súlyosan elmaradt a növényápolással a mezőlaki gépállomás

i Vid Gy Ká No Szia

A mezőlaki gépállomás körzetébe tartozó 21 tsz és tszcs földjének jórészen kötésig ér a gaz. A gépállomás vezetősége azzal próbálja magyarázni az elmaradást, hogy a termelészövetkezeti csoportok késleltetik a gépi kapálás megkezdését.

Folyt.köv./

Ko

B 12. kiadás

1953. június 8.

óra perc

/Sulyosan elmaradt...folyt / i Vid Gy Ká No Szia

Pedig a súlyosabb hibát a gépállomás vezetősége követte el. Nem gondoskodtak kellő időben a lófogatos kapálógépek vonószerkezetének elkészítéséről. Szalay Gyula főgépész a cséplőgépek sürgős javításának ügyével elhanyagolta ezt a munkát. A kéttornyulaki "Uj barázda" tszcs 40 hold négyzetes vetésű kukoricáját azért verte fel a gaz, mert fogatos gépi-kapa hiányában csak egy hetes késedelemmel tudták megkezdeni a növényápolást. De ez a munka is kifogásolható volt. A rosszul beállított kapálókultivátor a kukoricasorokat is kivágta, ekkor nyomban leállították a kapálást, s Bukta Máttyás körzeti mezőgazdász nemtörődöm módon belenyugodott abba, hogy itt kultivátorral nem lehet kapálni. Pedig egy kis igazítással jó munkát végezhettek volna. A legnagyobb hibát a gépállomás vezetősége követte el, mert nem ellenőrizte a mezőgazdász és a traktorista munkáját.

Az ilyen és hasonló hibákból adódott, hogy a mezőlaki gépállomás hétfőig még csak 53 hold növényápolási munkát végzett el, három kultivátorral és egy gépi vontatással, hatos lókapával. Egy kapára így alig 14 hold jutott, holott az ütemterv szerint hétfőig 440 hold növényápolási munkát kellett volna elvégezni a gépállomásnak. A súlyos elmaradásért felelős a gépállomás egész vezetősége, de elsősorban a vezető mezőgazdász, aki a helyszínen eddig még egyszer sem ellenőrizte a növényápolási munkákat. /MTI/

Mintegy huszfajta gyógynövényt gyűjtenek Hajdu-Bihar megyében

i Vid Á/B/Gy No P Az idei kedvező tavaszi időjárás nemcsak a gabonafélék és kapások fejlődését segíti elő, hanem igen jó hatással van a vadontermő gyógynövények növekedésére is. Hajdu-megyében igen sokfajta gyógynövény található és mintegy huszfajta gyűjtését szervezték meg a földművesszövetkezetek. Április végén kezdtek a nagymennyiségben termesztést hozott: a megye földművesszövetkezetei 160 százalékra teljesítették tervüket. A begyűjtött kamillát gondosan előkészített padlásokon szárítják. Balmazújvároson egy korszerű szárítóberendezés működik. Itt gép válogatja és osztályozza a kamillát: 24 óra alatt több mint 100 mázsát.

Rövidesen virágozik a hársfa is. Hajdu megyében, Debrecen környékén található nagyobb hársfaerdők. A Debrecen-szepesi földművesszövetkezet már felkészült a hársfa virágjának gyűjtésére. Harminckéttagú brigádot alakítottak, mégpedig úgy, hogy a brigád tagjai egyenként felosztották maguk között a területet. Folyik Hajdu megyében a maszlag, a beléndék és a vadárvacska gyűjtése is. /MTI/

Ko

B. 13. kiadás

1953 június 8.

óra 1953

Ebben a hónapban behozzák elmúlt havi elmaradásukat is a földalatti Blaha Lujza-téri építői

i Ta/tot/tot Li Szia

A földalatti építkezés Blaha Lujza-téri 7-es munkahelyének dolgozói adósak maradtak az elmúlt hónapban a tervteljesítéssel: 92,5 százaléka dolgoztak. A Béke-Világtanács budapesti ülészaka tiszteletére elhatározták a munkahely dolgozói, hogy a június havi tervük maradéktalan teljesítése mellett letörlesztik elmúlt havi adóságukat, így tiszta lelkiismerettel kezdenek el a következő félévi tervük teljesítését.

Júniusi tervük 2.110 köbméter föld kiemelése, illetve beton bedolgozása. Ehhez jön még hozzá a májusról elmaradt 170 köbméter. Június 8-ig már 550 köbméterrel végeztek, ami tervük túlteljesítését jelenti és a közeli napokban olyan munkaszünetekhez érkeznek, ahol könnyebb lesz a föld kitermelése és a beton bedolgozása, így minden lehetőségük megvan arra, hogy sikerrel teljesítsék vállalásukat.

A dolgozók itt a föld mélyén a mozgólépcső feszítőkamráját építik. Két mozgólépcső lesz a Blaha Lujza-téri állomásnál. Az egyik, kisebb mozgólépcső, a Gorkij moztáján vezet le a felszín alá egy vízszintes földalatti folyosóhoz. A másik mozgólépcső erről a folyosóról viszi le az utasokat a hatalmas földalatti vöröcsarnokba. A kisebbik mozgólépcsőhöz szükséges építkezési munkálatok a napokban indultak meg, a nagyobb mozgólépcső feszítőkamrájának építése pedig olyan ütemben halad előre, hogy a kitűzött augusztus 1-i határidő helyett előreláthatólag 15 nappal hamarabb kész lesz a feszítőkamra.

Emmél a hatalmas munkánál sorra érik el kiragasló teljesítményeket a brigádok. A Ságvári-brigád például hét óra reggelre 14 köbméter helyett 14,06 köbméter földet termelt ki illetve betont dolgozott be. A Zalka Máté-brigád hat helyett 8,65, a Béke-brigád 6 helyett 6,93 köbmétert teljesített. Mindannyiukat fűti az a tudat, hogy kiragasló eredményeikkel köszöntsék a Béke-Világtanács budapesti ülészákát. /MTI/

--- Az előirt

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B.14. kiadás 1953 június 8.

óra - perc

Eredményes volt az amerikai fehér szövőlepke irtása

i MS/B/tot No F.

Emlékeztetes, hogy 1951-ben milyen károkat okozott a szövőlepke hernyója, sok helyen teljesen elpusztította a fák lombját. A kártevővel szemben hatástalanok voltak a különböző védekező szerek és a madarak, valamint a fürkészdarázsak sem tudták elpusztítani.

Azóta nagyarányú védekezési munka folyt, amelynek eredménye bizonyítja, hogy a dolgozó nép le tudja győzni a természet nehézségeit is. A dolgozók ezrével irtották a hernyófészkeket, a kutatók pedig hatásos növényvédő szert állították elő és ezzel még nagyobb fertőzés esetén is sikerült megvédeni a gyümölcsfákat és egyéb hasznos fákat.

Sikerült tehát a párt és a kormány 1951 őszén kiadott határozatának első feladatát teljesíteni: a szövőlepke fertőzését visszaszorították. Most az a feladat, hogy teljesen felszámolják hazánkban az amerikai fehér szövőlepkét. Erre minden alap megvan, mert az időjárás tavaly esztől különösen kedvezőtlen volt a szövőlepke bábjaira. A sok nedvességtől elszaporodott penészgombák nagy kárt tettek bennük, a jó májusi eső pedig megzavarta a lepkék tojáslerakását, sőt a lerakott tojáscsomók egyrésze is elpenészedett. Ha tehát hetenként kétszer átvizsgálják a fákat és a talált hernyófészkeket előgetik, igen kevés munkával teljes eredmény érhető el. Hasonló feladat vár az erdőgazdaságok, a vasut- és az utfenntartó vállalatok dolgozóira is, s elsősorban a tanácsok kötelessége, hogy felvilágosító, irányító és ellenőrző tevékenységükkel tegyék eredményessé az amerikai fehér szövőlepke ellen indított harcot. /MTI/

"Péntek-mozdalm" Szombathelyen - A vasut területén elsönek a Szombathelyi Járműjavító dolgozói csatlakoztak az új mozdalomhoz

i Ta/He/tot Li Szia

A kétszeres élűzem Szombathelyi Járműjavító dolgozói a Béke-Világtanács közlő budapesti ülészaka tiszteletére vállalták, hogy heti tervüket péntekig befejezik és minden hét szombatján tervon felüli munkát végeznek. A vasut területén elsönek csatlakoztak a "péntek-mozdalmhoz". /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás

1953. június 8.

Óra perc

Időjárásjelentés

& Gy P A Meteorológiai Intézet jelenti június 8-án, hétfőn délben:

A Földközi-tenger felől északkeleti irányban tovább tart a meleg, szubtrópusi levegő feláramlása és hatására Tunisztól a Barents-tengerig változékony az idő. Szárazföldünk nyugati és keleti vidékei között az éles hőmérsékleti ellentétek továbbra is fennállnak. Míg a Frit Szigeteken és Portugáliában csak 15-17, addig Kelet-Európa nagyrészen 28-32 fokig emelkedett a hőmérséklet. Hazánkban vasárnap talnyomóan felhős volt az ég, néhány helyen, inkább csak a Dunántúlon futó záporosót észleltek. Székesfehérvár 5, Alcsut, Baja 1 mm esőt jelentett. A levegő napközben 23-26 fokig melegedett fel. Az éjszakai lehülés igen gyenge volt, általában csak 16-19 fokot mértek. Budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 1.1 fokkal, a légnyomás napi középértéke 0.4 mm-rel volt magasabb, mint a sokévi átlag.

Budapesten hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, mérsékeltén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás kedd estig: Felhős idő, több helyen záporosó, zivatar. Mérsékelt szél. A meleg idő tovább tart. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: Kedden reggel 17-20, délben 27-30 fok között./MTI/

TL

MTI B E L F Ö L D I H I R E K

B. 16. kiadás

1953 június 8.

óra perc

Leon Grosfeld előadásának kivonata

i Mi/tot II

A szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Leon Grosfeld professzornak, a Lengyel Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete helyettes igazgatójának a "magyar Történész Kongresszuson vasárnap "Az amerikai -angol imperializmus lengyelelles politikája 1918-1939" címmel tartott előadásának kivonatát.

x x x

Leon Grosfeld bevezetőben taglalta, miből fakadt a nyugati imperialista nagyhatalmak, különösen az Egyesült Államok és Anglia ellenséges magatartása a lengyel és magyar államok szemben, majd így folytatta:

Lengyelországot - a lengyel nép elkeseredett függetlenségi harcai ellenére már a kapitalizmus korai szakaszában letörölték a világ politikai térképéről, s a Nagy Októberi Szocialista Forradalomig a lengyel kérdést a cárizmus belső kérdéseként fogták fel. Az Októberi Forradalom azonban világosan és határozottan vetette fel a lengyel kérdést. Az imperialista hatalmak még ebben az időben is arra törekedtek, hogy mindenáron megakadályozzák egy erős lengyel állam megalakulását, Végtelenségig megnyirbált, életképtelen Lengyelország, amely a német birodalomnak könnyű marta, olyan Lengyelország, amelynek nincs kiútja a tengerhez, legfeljebb a gdanski öbölhöz van kijárata egy "senleges Visztulán át", olyan Lengyelország, amely az amerikai-angol fináncióke zsákmánya - és amely felvonulási terület Szovjetország ellen - ime, ilyennek képzelte el Wilson és Lloyd George az új lengyel államot.

Az angol és amerikai imperialisták Lengyelországot eszközként kívánták felhasználni a szovjetország elleni háborúban, s ugyanígy gondolkodott az orosz burzsoázia, amely a jövőben Lengyelországot csakis Oroszországgal föderatív kapcsolatban álló országgént tudta elképzelni.

A dicsőséges Októberi Szocialista Forradalom, amely szétzúzta a cárizmust - a népek börtönét - és meghirdette a népek szabadságát, alapvetően megváltoztatta ennek a kérdésnek az egész szemléletét. Lengyelország az imperialista politikusok minden cselszövése ellenére, csakis az orosz proletariátus győzelmének eredményeként nyerte vissza függetlenségét.

Annak a lengyelelles politikának, amelyet a nyugati hatalmak Szilécia és a tengerellék kérdésében tanúsítottak, a forrása az volt, hogy az imperialisták a német imperializmus érdekeit védtek Lengyelországgal szemben,

II folyt. köv.

1953. június 17. kiadás

1953 június 8.

óra perc

Leon Grosfeld előadásának kivonata ...folyt./ i III/tot II

Amivel a német imperializmus főhelyet foglalt el intervenciós terveik megvalósításában. Ez volt a forrása a versaillesi szerződés egész sor, Lengyelországot sújtó határozatának.

Leon Grosfeld professzor ezután az ugynevezett Hoover-segélyről beszélt, amely a lengyel nemzetgazdaság birtokbavételét szolgálta. E "segély" következményeként Lengyelország gyarmati háttországga lett az Egyesült Államoknak alárendelt Németországnak és Gibson, az akkori varsói amerikai követ, azzal dicsekedhetett, hogy "ugy uralkodik Lengyelországban, mintha otthon lenne". Ez volt az, aki minden eszközzel büzdította Pilsudskit a Szovjetország elleni kalandor támadásra. A "segély" ügyleteit lebonyolító szervezet, az ARÁ nemcsak arra szolgált, hogy Lengyelországot felhasználják az Egyesült Államok agresszív intervenciós tervei érdekében. Ez az amerikai segélyszervezet egyben az amerikai gazdasági terjeszkedés eszköze volt, eszköze annak, hogy Lengyelországot a gazdasági megsegít és ürügyével politikailag is leigázzák.

Amerikai befolyásra történt, hogy az akkori lengyel kormány lemondott és átadta helyét egy olyan kormánynak, amely Paderewski-vel az élen már teljes mértékben alávetette magát az amerikai utasításoknak. Hoover szervezete Lengyelországban tulajdonképpen a kormány felett álló szerv volt, amelynek helyi ügynökei gazdaságilag kirabolták az országot. Kezükbé kaparintották a szénipart, ellenőrzést vezettek be a lengyel vasutak felett és kezükben tartották a lengyel nemzetgazdaság más fontos területeit is. Ők határoztak meg a lengyel ipar strukturáját, fejlődésének útját és irányát, a bel- és külkereskedelem jellegét és méreteit és természetesen mindennek hárdékeit az amerikai monopoltőke érdekeinek megfelelően intézték.

A burzsoá-földbirtokos Lengyelország fennállásának husz év alatt a nemzetközi finánc-tőke kizsákmányoló tevékenységének a színtereként, klasszikus példája volt a modern kapitalizmus gazdasági alap-törvénye működésének, tehát a maximális profitra való törekvésnek - az adott esetben - más országok, nemzetek rendszeres kirablása útján.

+ az ország
A tőke beáramlása Lengyelországba nemcsak kölcsönnyújtások útján, hanem hosszú- vagy rövidlejáratú hitelek formájában történt, hanem nagyüzemek részvényeinek közvetlen felvásárlása útján is. A külföldi tőke beáramlása évről-évre súlyosbodó kifosztását eredményezte. 1932 után a haszon formájában külföldre vándorló összeg valamivel csökkent ugyan, de 400 millió zloty alá sohasem esett. 1924 és 1932 között a külföldre kifizetett profit összege 4.5 milliárd zloty telt ki.

⌌ folyt. köv.

MTI BELFÖLDI HIREI

. 18. kiadás

1953 június 8.

14 óra 05 perc

Leon Grosfeld előadásának kivonata...folyt./ i Mi/tot M

gazdagodtak a külföldi konszernek, gazdagodott az ország kizsákmányolóinak az a keskeny rétege, amely szoros kapcsolatban állt a külföldi holdingokkal, vesztett a lengyel munkás, a paraszt és a kistermelő, hanyatlott a lengyel ipar, kereskedelem és pénzügy, gazdaságilag elszegényedett az ország. /MTI/

ékeversenyben dolgozva gyorsítsátok meg a növényápolási munkát!" -
írják a Makói Gépgyár dolgozói a kondorosi gépállomás traktorosainak

Vid No/tot P

Ötéves tervünk egyik nagyszerű létesítménye, a Makói Gépgyár másfél éves működése óta sokezer kisebb-nagyobb géppel könnyítette meg dolgozó parasztságunk munkáját. Az üzem dolgozói a Béke-Világ-nács közelgő ülésének tiszteletére fogadalmat tettek. Felajánlásukat levélbe foglalták és elküldték a kondorosi gépállomásnak. A levél így hangzik:

"Amikor ti a szántóföldeken dolgozva, a termelészövetkezeteket segítve harcoltok a gazdag termés betakarításáért, mi, a Makói Gépgyár dolgozói, fejlődő üzemünkben úgy dolgozunk, hogy több és több géppel könnyítsük meg a munkát.

Idén 500 kazalozóval készítünk többet, mint a múlt évben. Nemcsak több, hanem jobbminőségű gyártmányokat küldünk hozzátok. Üzemünk új típusú kazalozó készítési tervét dolgozta ki. Az alvázat szovjet minta szerint terveztük. Az új kazalozók kezelése nemcsak könnyebb és biztonságosabb a réginél, hanem cukorrépa és kukoricaszár szakadására is alkalmas. Mi békeversenyben dolgozunk. Vállaltuk, hogy a második negyedévben 30 kazalozót gyártunk terven felül. Ebből már huszat elkészítettünk, a további tíz is elkészül ebben a hónapban. Írjuk, mondjátok el véleményeteket az új gyártmányokról, hogy tovább tökéletesíthessük.

A napokban, amikor 23 kazalozót küldtünk hozzátok, hallottuk, hogy a békésmegyei gépállomások versenyben az utolsók között álltok. 4.300 hold növényápolási munkát vállaltatok, s ebből eddig mindössze 400 holdat teljesítettetek. Pedig a sok eső után gyorsan nő a gyom. Gyorsítsátok meg a növényápolási munkákat! Traktorosaitok csatlakozzanak a növényápolási és aratási békeversenyhez.

A Makói Gépgyár dolgozói nevében:

János
árttitkár

Fekete István ü.b. elnök

Szabó Sándor
igazgató

/MTI/M

MTI BELFÖLDI HIREK

B/19. kiadás

1953. június 8.

14 óraloperc

Magos György korreferátumának kivonata

§ Gy M

Az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Magos György, a Történettudományi Intézet munkatársa korreferátumának kivonatát. A korreferátumnak - amely a Történészkongresszus vasárnapi ülésén hangzott el - a témája: a nyugati imperialista hatalmak szerepe a Horthy-rendszer megszilárdításában.

x x x

Beszélt arról, hogy Horthy ellenforradalmi rendszerét a nyugati imperialisták által irányított fegyveres erők segítették uralomra. Ennek a népellenes rendszernek azonban nem csak születésekor, hanem femállása során végig szüksége volt a külföldi reakciós erők támogatására. A magyar uralkodó osztályok, akárcsak a mai nyugateurópai burzsoázia, "a nemzeti függetlenség és a nemzeti szuverénitás zászlaját eldobták." Uralmuk fenntartása érdekében dollárért, fontért áruba bocsátották a nemzet jogait és függetlenségét. Az ellenforradalmi rendszer utja szükségszerűen vezetett oda, hogy az ország a külföldi imperialisták eszközévé vált, és ez rengeteg szenvedést, nyomort, gazdasági válságot és végül háborút zudított az országra.

A külföldi monopolizáció a kölcsönök és a tőkekivitel más formái révén a magyar gazdasági élet számos fontos területén nagymértékben kiterjesztette befolyását az ellenforradalmi korszakban. Az imperialista kizsákmányolás terhét a dolgozó tömegek viselték. Fokozódott a dolgozó tömegek nyomora és szenvedése. A Jóváértékelési Bizottság egyik tagjának 1928-ban írt jelentése szerint Magyarországon "a nemzeti jövedelem igen alacsony, az adóteher levonása után még a munkásosztály életszínvonalának létfenntartási minimumát sem fedezi." Az európai viszonylatban is rendkívül magas adók mellett az öngyilkosságok és a tüdővész pusztításának magas arányszáma jellemezte az ellenforradalmi Magyarországot.

A külföldi imperialista segítséggel végrehajtott kapitalista stabilizáció, amely megerősítette a külföldi monopolizáció befolyását Magyarországon és megszilárdította az ellenforradalmi rendszert, az 1929-33-as válság során összeomlott.

Az ideiglenes kapitalista stabilizáció néhány éve alatt Magyarországon is, mint általában a kapitalista országokban, "dicsfény" övezte az Északamerikai Egyesült Államokat, mint a legvirulóbb kapitalizmus országát. Győzelmi himnuszokat zengtek a "felvirágzásról", térdre hulltak a dollár előtt. Dicsőítették az új technikát, a tőkés racionalizálást, azt hirdették, hogy elkövetkezett a kapitalizmus "felgyulladásának" és a sziklaszilárd tőkés stabilizációnak korszaka".

/Folyt.köv./ Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B²⁰ kiadás

1953. június 8.

14 óra 15perc

/Magos György korreferátumának kivonata, folyt./ Ÿ Gy M

Az 1929-33-as válság során azonban szertefoszlottak "a kapitalizmus mindenhatóságáról és különösen az északamerikai kapitalizmus mindenhatóságáról szőtt illúziók". Az 1929-33-as válság rengeteg szenvedést, éhséget hozott népünknek is, és minden addigi példánál élesebben mutatta meg, hogy milyen az olyan ország sorsa, amely az imperialisták járszalagján halad. /MTI/

Átlag 7.95 kilogramm gyapjút nyírtak a herceghalmi juhászatban a Szovjetuniótól kapott kaukázusi Rambouillet anyajuhokról

i Kő/Fné/tot No P

Juhállományunk minőségi fejlesztéséhez nagy segítséget nyújtott a Szovjetunió: 1951-52 telén ugynevezett finomgyapjas merinótörzset kaptunk, 166 anyát és 66 kóst. Az anyák közül 65 kaukázusi rambouillet fajtájú, 72 pedig kaukázusi és kaukázusi rambouillet kereszteléséből származó anyajuh volt. Az anyákat és tiz kóst az állattenyésztési Kutató Intézet herceghalmi állami gazdaságában, a többi kóst különböző állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben helyezték el.

A Szovjetunióból kapott juhajták nagytömegű és értékes gyapjút adnak. Már a múlt évben az anyák átlagos nyírósúlya 6 kilogramm, a kosoké 9.33 kilogramm volt. Idén május végén 163 anyajuhról összesen 1.296.4 kilogramm gyapjút nyírtak, az átlagos nyírósúly tehát 7.95 kilogramm volt. A gazdaságban lévő hat kos közül négy egyenként több mint 12, kettő pedig tiz kilogramm gyapjút adott.

Az állomány időközben jelentős mértékben felszaporodott. Még a múlt tavasszal leellet 26 anyajuh, idén pedig 153 anya 221 bárányt ellett. /MTI/

L

MTI B I L F Ö L D I H I R E I

B. 21. kiadás 1953 június 8. 14 óra 45 perc

A gyulai "Petöfi" tisznek 101.000 forint bevétele van a korai zöldségfélékből

i Vid Ká/tot No Szia

A gyulai "Petöfi" tisz az elmúlt évben az ország első zöldségtermelő szövetsége volt. Jó munkájának elismerésül elnyerték a földművelésügyi minisztérium vándorúraszlajst. A zászló átvételénél a kertészeti brigád megfogadta, hogy az 1953-as gazdasági évben kétszeresére növeli terméseredményeit. Igóretükhöz hiven lelkiismeretesen dolgozták egész télen, hogy minél hamarabb friss zöldségfélék kerüljenek a dolgozók asztalára. Lelkes munkájuk gyümölcse ma is látszik. Június 6-ig százegyezer forint értékü primerárut és tízezer forint értékü egyéb zöldséget szállítottak a MÁZOKER-en keresztül Budapestre.

zöldségre

A tisz most újabb tíz hold/ kötött szerződést a MÁZOKER-rel. Ebből hat holdon karfiolt és bimbós kelt termesztenek. Kedden reggel újabb egy vagon borsót és kakarabét szállítanak. A borsó szedéséhez igen sok munkaerő szükséges, ezért a családtagok valamennyien résztvesznek ebben a munkában. Hétfőn reggel több mint százán kezdtek meg a borsó és kakarabé szedését. /MTI/

- - -

A Történész Kongresszus hétfői ülése

t KC/Gy Mi P

Hétfőn folytatták a Történész Kongresszust. A kongresszus hétfői ülésén résztvett a kongresszus több külföldi vendége is. Dél előtt Mérei Gyula egyetemi tanár tartott előadást "A magyar reformmozgalom és az 1830-31-es lengyel szabadságharc" címmel

-Az európai reakció ereje - fejtegette előadása elején - "1815, sőt részben az első francia forradalom óta" "az orosz-porosz osztrák Szent Szövetségen" nyugodott. A feudális abszolutizmus korhadt rendszerének e három őrzőjét - Marx és Engels megállapítása szerint - Lengyelország felosztása, "a közös rablás és szolidaritás kötelékeivel" fűzte össze.

E hatalmi csoportosulás er-jének csorbitatlan megőrzése végett a bécsi kongresszuson a látszat kedvéért "helyreállított" Lengyelország nem volt egyéb bizonyosfoku területi, közigazgatási és kulturális önkormányzattal rendelkező cári tartománynál.

/Folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás

1953. június 8.

óra perc

/A Történész Kongresszus...1.folyt./ t KC/Gy Mi P

A lengyel hazafiak a magyar liberális középnemességnek megfelelő szlochtától a radikális értelmiségiekig nem nyugodtak bele a nemzetközi reakció által kigondolt és a lengyel nép idegen elnyomását továbbra is fenntartó álmegoldásba. A cári elnyomás fokozódása a kongresszusi Lengyelország területén, a cenzura, Konstantin nagyherceg terrorja a katonaságnál mind csak szította az ellenállók tüzét. A lengyelek földalatti szervezetekben készültek fel az ekkor soron lévő főfeladatra: a nemzeti függetlenség kivívására, a cári önkényuralom megdöntésére Lengyelországban.

- A júliusi francia, majd a belga forradalom hírére a cári kormány nagy seregeket vont össze Lengyelországban. A Szent Szövetség legerősebb hatalma az európai forradalmi mozgalmak eltiprása és a reakció uralmának fenntartása végett beavatkozásra készült. Az európai forradalmak fokozott tevékenységre bírták a lengyel forradalmárokat. Látták, hogy közeledik az ő felszabadító harcuk ideje is.

- A lengyel vezetők 1830. december 10-re tüzték ki a forradalom kirobbantását. Az orosz rendőrség azonban időközben elfogta a szervezkedés néhány résztvevőjét, mire a vezetőség az egész terv meghiúsításától félve 1830. november 29-én elindította a szabadságharcot. Két napig tartott a harc Varsóban. Ennek során bebizonyosodott, hogy a demokratikus erők még gyengék a hatalom átvételére. Így azután a forradalom kitörése után megalakult lengyel nemzeti kormány megalakuló főuri vezetés alá került. Hiába sürgették a demokraták a forradalmi, végső döntésig folyó harcot, a forradalomtól irtózó, néptől féltő főuri kormány a nagyherceggel, majd a cárral való alkudozás útját választotta. Nem mozgósította sem a galíciai, sem a poznaui lengyeleket, mert jó viszonyt kívánt fenntartani a reakciós porosz és osztrák kormánnyal is.

- A demokraták Lelewell Jóachimmal, a kiváló történésszel az élükön helyesen ismerték fel az elnyomott népek nemzetközi összefogásának szükségességét is. Ennek megfelelően Lelewell 1830 végén kiáltvánnyal fordult Európa népeihez és segítségüket kérte az őket is fenyegető nemzetközi elnyomással szemben. Európa népei felismerték a lengyel szabadságharcnak az ő sorsukkal való összefüggését. Éppen ezért az idegenek elűzéséért folytatott lengyel függetlenségi harcot az európai népek rokonszenve kísérte. Lengyelország függetlenségének visszaállítása ugyanis alapjaiban rendítette volna meg az európai reakciónak szuronyokra, a népek elnyomására épített rendszerét. Tisztában voltak a lengyel forradalomnak a népekre és az európai reakció hatalmára gyakorolt hatásával a Szent Szövetség tagjai is. Nem is maradtak tétlenek.

/Folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 23. kiadás

1953. június 8.

óra perc

/A Történelem Kongresszus...2.folyt./ t KC/Gy Mi P

- Nemcsak a Szent Szövetség reakciós, feudális-abszolúta hatalmai, de az immár reakcióssá vált angol és francia burzsoáziának a semlegesség spanyolfala mögé bujó kormányai, tehát a hivatalos Anglia és Franciaország sem támogatták a szabadságért küzdő hős lengyeleket, akik magukra maradvá folytatták hősi harcukat a többszörös túlerő ellen. Ezekben a küzdelmekben a lengyelek a hősiesség és önfeláldozás olyan csodálatra méltó példáit adták, amilyenekre csak az igazságos háborúban küzdők képesek.

- Ezek a harcok, ezek a hősi példák lelkesítették Európa népeit, s megragadták a magyar ifjúságot is.

- Számosan szöktek át a magyar-lengyel határon és beálltak a lengyel hadseregbe. A magyar ezredék tisztjei közül sokan léptek ki az osztrák hadseregből, hogy a lengyelek oldalán harcolhassanak. A közkatonaik közül is többen szöktek meg, hogy a lengyel sereghez csatlakozzanak eleven bizonyosságként annak, hogy az egyszerű emberek is érezték a lengyel szabadságharc összefüggését a magyar felszabadulással. Még a bécsi Theresianum és a hadiakadémia növendékei közül is résztvettek néhányan a lengyel függetlenségi harcban.

Az ilyen és ehhez hasonló egyéni, elszigetelt kezdeményezéseken kívül országos szervezett mozgalom is folyt a lengyelek megsegítése érdekében.

Egész Európában csak Magyarországon folyt szervezett akció a lengyelek megsegítéséért. A magyar nemzeti mozgalom éppúgy, mint a lengyel, objektíve szintén "a feudális Európa főoszlopai, a Szent Szövetség európai rendjének őrei, a cári Oroszország, a habsburgi Ausztria, a hohenzollerni Poroszország" ellen irányult.

A bécsi kormány riadtan értesült a magyarországi eseményekről. Nyílt erőszakkal nem mert fellépni, mert félt a lengyelországihoz hasonló mozgalom kitörésétől. Az aggodalomra minden oka megvolt, mert a megyék többsége egységesen a lengyelek melletti foglalt állást.

~~Rész~~ A kormány minden igyekezetével azon volt, hogy megakadályozza a társadalmi mozgalom országos elterjedését, vagy legalább is csökkentse a meglévők kiterjedését. Az udvart hűségesen szolgáló magyar főurak ekkor is megtették a magukét, mégsem tudták megakadályozni a spontán társadalmi mozgalomnak tudatos politikai akcióba való átnövését, a megyei nemesség jelentős részének egységes állásfoglalását a lengyel szabadság ügye mellett.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás

1953. június 8.

15 óra 40 perc

/A Történelem Kongresszus...3.folyt./ t KC/Gy Mi P

- A megyei nemesség küzdelmét a lengyel szabadságért Bars megye 1851 május 4.-i közgyűlésén a reformpárti Balogh János indította el. A nyár folyamán 33 megye - a magyarországi megyék többsége - csatlakozott Bars kezdeményezéséhez. Az országos méretűvé szélesedett mozgalom során a haladó nemesség legjobb képviselői szálltak sikra a lengyel szabadsággal együtt a magyar szabadságért is. Wesselényi Miklós Szatmár megye közgyűlésén mondotta a lengyelek hősi függetlenségi harcáról; hogy: "Nemzetek ellen zsoldos nép s erköltsi erő ellen physical erő nem diadalmaskodhatik!"...

Mérei Gyula a továbbiakban ismertette, hogyan harcolt Wesselényi Miklós és Kossuth Lajos a lengyel szabadságharc támogatásáért, majd így folytatta:

- A magyar nemesség a Habsburg elnyomóhatalomra támaszkodva kívánta megvédeni függetlenségét, szabadságát a cári terjeszkedés szemben, vagyis egyik elnyomóval szemben a másiktól várt védelmet, miközben, mint a lengyel kérdésben elhangzott beszédek is mutatják, szüntelenül harcolt a Habsburg elnyomók ellen a nemzeti függetlenségnek a nemzeti rendi alkotmányban is biztosított alkotórészeiért. Révai elvtárs mutatott rá, hogy ez az ellentmondás a magyarországi haladó mozgalom vezetőjének, a jó módú birtokosnemességnek kettős helyzetéből származott. Ez a jó módú középnemesség érdekelt volt ugyan a nemzeti bilincsek lazításában, mert ezek gátolták a belső piac kifejlődését, a tőkefelhalmozást, a hitelszerzést. Ugyanakkor azonban nem volt érdekelt abban, hogy végleg elszakadjon Ausztriától, hiszen ez volt az árutermelő nemesség legfontosabb piaca. Ezért és a magyarországi nem magyar népek fölötti uralom biztosítása érdekében, valamint a cárizmus elleni védelem reményében a magyar nemesség nem akart elszakadni Ausztriától, hanem segítette annak fennmaradását. Emellett a nemesség félt a parasztságtól. Így azután nemcsak arról volt szó, hogy ekkor még nemzeti küzdelmeit a parasztsággal való összefogás szándéka nélkül vívta, hanem arról is, hogy a parasztság mozgalmával szemben Bécs segítségére kívánt támaszkodni. A magyar nemesség haladó része nemzeti harcában éppúgy a haladást szolgálta, mint a lengyel forradalom nemesei. A parasztkérdésben azonban éppúgy konzervatív volt, mint a lengyel nemesek. Haza és haladás egységét, tehát az érdekegyesítést érvényesítő politikát ekkor még a magyar nemesek közül csak a legnagyobbak, Kölcsey, Wesselényi és a fiatal Kossuth folytatták.

/Folyt.köv./

2

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 25. kiadás

1953. június 8.

15 óra 45perc

/A Történelem Kongresszus...4.folyt./ t KC/Gy Mi P

- A királynak kisebb gondja is nagyobb volt, mint a megyék kívánságainak teljesítése. Mozgósította legmegbízhatóbb híveit, a hazafüggő arisztokrácia egyes tagjait, hogy rávegyék megyéjüket a "meggondolatlan, törvénytellenes és aggodalmat keltő irat" irattárba tételére, a főispánok azonban kudarcot vallottak.

- Közben a vezetés áruháza folytán 1831 szeptember 7-én Varsó megadta magát. A magyar nemesség haladó része azonban továbbra is a lengyelek oldalán állt. Most a menekültek rejtegetése, élelmezése, álnéven külföldre szöktetése volt a segítség módja, pedig a kormány ugyancsak mindent megtett a menekültek kézrekerítésére.

- A magyar reformpárti nemesség elsőnek hallatta hangját Európában a lengyelek ügyében. Ezt az emigrációba kényszerült lengyel szabadságharcosok meg is köszönték levelükben.

- Október 10-én Trencsén megye közgyűlésén fel is olvasták a levelet, majd elhatározták, hogy mivel nyári feliratukra nem érkezett válasz, megismétlik kérésüket és most a király diplomáciai közbe lépését kérik, hogy a lengyelek kapják vissza alkotmányukat, mert a cári terjeszkedés immár közvetlenül fenyegeti Magyarországot.

- Időközben Magyarországon lefojlyt a XIX. század első felének legnagyobb méretű jobbágy mozgalma, az u.n. kolera felkelés, amelynek főgócjai a szlovák és kárpátukránlakta vidékek voltak. Mind a kárpátukránok, mind a velük vérségiileg is erősen összekeveredett Zemplén-Sáros-Abauj-Szepes megyei szlovákok, valamint a Szatmár-Bihar megyei románok papjaiktól azt hallották, hogy a határon túli háborúval kapcsolatban a cár földet ígér a parasztnak, ha a földesurakkal szemben mellé állnak. Ennek a híresztelésnek alapján, a cári seregek magyarországi bejövételétől várták szabadulásukat jobbágyterheiktől és a földosztást. A jobbágyosság elkeseredettsége a nemesség ellen a parasztnozgalom leverése után csak lefojtyódott, de nem szűnt meg. A megyei közgyűlés jó módú birtokos nemesi többsége a jobbágy mozgalom kegyetlen elnyomása után még jobban félt a parasztnoktól, mint addig, még jobban féltette vagyonát, mint azelőtt. Ez az aggodalom csak elmélyítette a félelmet a cári Oroszország terjeszkedésétől és növelte azt a vágyát, hogy a lengyel függetlenség helyreállítása útján védőbástyát építsen Magyarország és a cári zsarnokság országai közé.

A kolera mozgalom hatására néhány megye úgy felelt, hogy szorosabban zárkózott fel a Habsburgok mellé és a parasztnoktól és a vagyon elvesztésétől való félelme elnyomta benne a nemzeti szabadság éltését, a cári terjeszkedéstől való aggodalmat. Ezért ezek a megyék most már inkább hajlottak a királyi kívánságok teljesítésére.

/Folyt.köv./

/A Történelem Kongresszus...5.folyt./ t KC/Gy Mi P

A megyék többségét azonban a nyárvégi parasztmozgalom eseményei nem tántorították el a függetlenség és a lengyel szabadság ügye melletti kiállástól. Ennek a felfogásnak hangját szólaltatta meg Wesselényi Miklós Közép-Szolnok megye 1832. február 27-i közgyűlésén. Súlyos szavakkal bélyegzte meg az európai reakciót, amelynek álszent semlegesség mögé buvó forradalomellenessége siettetette a lengyel szabadságharc bukását, "mely gyászos vég /t.i. a küzdelem vérbefojtása/ sietett az Angol nemzet önséges szűkmejjűsége, a Frantziák gyáván hitegető ígéretei, a két hatalmasságnak vad neutralitása által."

A lengyel szabadság helyreállításának ügye szóba került az 1832-36. évi országgyűlés serelemi vitája során. A kérdés újból napirendre tűzésére a lengyel emigránsok két - a magyarokhoz intézett - újabb kiáltványa adott ösztönzést.

A párizsi emigránsok bizottsága 1832 december 16-án az összeült magyar országgyűléshez újabb kiáltványt intézett. 1833 nyarán két ellenzéki értekezés is foglalkozott a lengyel alkotmány helyreállításának szükségességével és ennek országgyűlési megtárgyalásával. Az 1833 november 20-i kerületi ülés napirendjén szóba hozták a lengyel kérdést is. A vita során egymásután szólaltak fel az ellenzék legkimagaslóbb képviselői. Legtöbbje nem csupán a lengyel és a magyar szabadság összefüggését, a cári Oroszország terjeszkedéséből származó veszélyeket tárta fel. Nemcsak azt szögezte le, hogy a lengyelek szabadságának kivívásáért és ezzel együtt a magyar alkotmányos szabadság megvédéséért minden áldozatra kész, hanem ugyanakkor azt az alkalmat is felhasználta az idegen elnyomó hatalom abszolutisztikus kormányrendszere elleni harcra. Ez a törekvés szépen jelentkezett Kölcsey Ferenc beszédében is.

- A magyar és a nem magyar elnyomottaktól való félelem azonban a haladó nemesség egyes tagjait hajlamossá tette a megalkuvásra. Jól látták, hogy egymagukban, a néppel ellentétben nem tudnak védekezni az idegen elnyomás ellen. Helytelenül és osztályhelyzetük ellentmondásosságának következményeként jártak el, amikor az ellen az orvosságot úgy vélték felfedezni, hogy a cári abszolutizmussal szemben a Habsburg-abszolutizmusnál kerestek védelmet, miközben állandóan harcoltak a Habsburg-elnyomás ellen.

- A nemesség gyengeségére utalva javasolta Balogh János, Deák Ferenc és más követek is, hogy kérjék a király közbenjárását a lengyel alkotmány visszaállításának érdekében. Az ellenzék a bécsi kormánynak és magyarországi szövetségeseinek ellenállása folytán nem ért el sikert, de a lengyelek ügyében folytatott vitának országos visszhangja támadt. Különösen az országgyűlési ifjuság lelkesedett a lengyel szabadságért.

/Folyt.köv./

/A Történész Kongresszus...6.folyt/ t KC/Gy Mi P

- A lengyel függetlenségi küzdelemnek vérbefojtása után is komoly szerepe volt a magyar nemzeti öntudat fejlesztésében és elmélyítésében. Legnagyobb erővel és a legszélesebb tömegekre kiterjedő hatással nemzeti öntudatunk ébresztőinek, a reformkor haladó költőinek versein keresztül mutatta az utat a felszabadulás felé a lengyel nép hősi harca, példamutató önfeláldozása. Számos költőnk a lengyel szabadságharc példájával nevelte harci elszántságra, önfeláldozásra kora nemzedékét és így támogatta és egyuttal előre is hajtotta a reformkor politikai mozgalmait. A reformkorszak legnagyobb költőit és íróit ihlette meg a hős lengyel nép sorsa és lelkesítette hasonló tettekre a magyarokat is. Közöttük volt Vörösmarty, Eötvös József, Bajza József, majd Petőfi is.

- A haza és a haladás igazi egységéről és a népek közötti mélységes és szervezett összefogásról csak akkor beszélhetünk, ha az a dolgozók közötti barátságra épül. Ennek a mult század első felében még nem voltak meg a feltételei. A magyarok és a lengyelek mult századbeli közös harcai még nem hozhatták meg a két nép felszabadulását. "A lengyel-magyar kapcsolat sokkal magasabb szinten, két dolgozó nép barátságának alapjára épül fel. A történelmi mult tanulságai még csak aláhúzzák ennek a tanításnak igazságát és mindenkit meggyőzhetnek arról hogy kivívott szabadságunk, függetlenségünk legbiztosabb záloga a nagy Szovjetunió vezetése alatt a szabadságszerető népek testvéri összefogása, - fejezte be előadását Mérei Gyula.

Ezután Henryk Jablonski professzor, miniszterhelyettes, a Lengyel Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének helyettes igazgatója tartott korreferátumot "Az 1830-i lengyel felkelés néhány problémája" címmel.

- A felkelés nemzetközi jelentőségét és annak haladó irányát elismerve, a tudományos szocializmus megalapítói mégis igen szigorúan bírálták meg azt - kezdte beszédét Henryk Jablonski. - Engels Frigyes mondotta: "Az 1830-as felkelés nem volt sem nemzeti, sem szociális, sem politikai forradalom; semmit sem változtatott a nép belső helyzetén; konzervatív forradalom volt."

Engelsnek ezt a bírálatát az arisztokráciának az 1830-as felkelésre gyakorolt befolyásával magyarázza meg. A felkelés általános konzervatív jellege emellett a belső széthúzás következtében még inkább fokozódott. A polgári és a katonai értelmiség volt az, amely leginkább előhajtotta a cári elnyomás elleni fegyveres harcot. Ezek voltak azok a körök, amelyek a leggyakrabban és a legőszintebben nevezték önmagukat hazafiaknak. A felkelés előtt azonban az összeesküvők csoportja, amely értelmiségiekből állott, nem volt homogén. /Folyt.köv/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 28. kiadás 1953. június 8. 16 óra 10 perc

DISZ-fistelek lelkes munkája a Béke-Világtanács budapesti ülése és a IV. Világifjúsági Találkozó tiszteletére

I. Iv/Szné/B Ni Szia Párosverseny a gépek/ idő előtti megjavításá határ

Az RM Kerékpárgyárának X. üzemében 24 órán keresztül szünet nélkül hull a forgács az esztergapedokról, marógépekről, s ha olykor megszólal a szegescselő, az ember saját hangját sem hallja. Itt javítják a Kerékpárgyár gépeit.

Június 2-án villanytergonca gördült be a műhely bejáratán. Nagy állványos furógép volt rajta. Generaljavításra hozták. Ugy volt, hogy Hedrich Péter lakatosra bizzák ezt a munkát. Forgó Jenő ifjúmunkás géplekatos azonban odaállt az üzemvezető elé:

"Köteless elvtárs, szeretném, ha a furógépet én javíthatnám ki! A Béke-Világtanács budapesti ülése és a negyedik Világifjúsági Találkozó tiszteletére megfogadom, hogy június 14-e helyett június 10-ig elkészülök a fontos munkával."

Forgó Jenő kérése teljesült. Amikor visszatért munkahelyére, azonnal felkereste társát, Hirsch János géplekatosot. Együtt jártak ipari tanulóiskolába - egyszerre lettek szakmunkások.

- A Béke-Világtanács budapesti ülése és a VIT tiszteletére köszünk párosversenyszerződést - mondták.

Előkerült a papír és a ceruza s rövidesen megszületett a szerződés.

Forgó Jenő még a nap délután hozzákezdett az állványos furógép szétszereléséhez. Délután négy órára, amikor véget ért a műszak, a kapcsolószekrényt már kiszerezte. Nem hagyta abba a munkát, tovább dolgozott. Az a gondolat fűtötte, hogy a furónak június 10-re mindenképpen el kell készülnie. Késő estig ott szorgoskodott a gép mellett.

Másnap és a többi napokon is ugyanezzel a lendülettel dolgozott tovább.

Június 8-án reggel megérkezett a furógép megmunkált orsója. Azonnal hozzákezdett a fontos alkatrész beszereléséhez. Elhatározta, hogy ezen a napon ezt a munkát is elvégzi.

Versenytárs, Hirsch János géplekatos a menetelőgépek javítását végzi. Négy ilyen gépet szombatra, egy nappal a határidő előtt, megjavított. Hétfőn reggel hozzáfogott az ötödik gép összeállításához is. Azt akarta, hogy 12-én már dolgozzon a gép.

A Világifjúsági Találkozó tiszteletére indított párosversenyben jelenleg Forgó Jenő vezet 130 százalékos teljesítményével. De szorosan a nyomában van Hirsch János, aki mindössze 2 százalékkal maradt mögötte. Hirsch János megfogadta, hogy a VIT napjáig 130 százalékra fokozza teljesítményét és megelőzi Forgó Jenőt.

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 29. kiadás

1953. június 8.

16 óra 15 perc

/DISZ fiatalok lelkese... l. folyt./ i Vid Hbj/B Ni

A várpalotai bányász fiatalok szocialista megőrzésre vették át gépeiket

A várpalotai szénbányában gyakori a szállítási fennakadás és onnantól naponta átlagosan egy óra eszik ki a termelésből. Ez is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a bánya még mindig sok ezer tonna szénrel adósa államunknak. A bánya nyolc fiatal szállítási gépkezelője - valamennyien DISZ-esek - elhatározták: szocialista megőrzésre veszik át gépeiket. A Béke-Világtanács budapesti ülése és a IV. Világifjúsági Találkozó tiszteletére vállalták a többi között, hogy minden műszaki elején megvizsgálják a gépeket, hogy műszakilag rendben vannak-e. Állandóan ügyelnek a gépek tisztaságára, gondoskodnak arról, hogy a szállítószalagok alatt ne gyűljön össze a lehullott szén. A szállítófolyosókat mindig tisztán tartják, hogy ezzel is kiküszöböljék a "kerambol"-t. Felhívják a Középdunántúli Szénbányászati Tröszt bányáinak valamennyi fiatal szállítási dolgozóját: osztokezzenek kezdeményezésükhöz, vegyék át gépeiket szocialista megőrzésre, ünnepeljék ezzel a nemzetközi békeharc újabb jelentős állomását: a Béke-Világtanács ülését és a IV. Világifjúsági Találkozót. /Fogadjuk végén

A várpalotai bánya műszaki vezetői nagy örömmel fogadták a fiatalok kezdeményezését. Nyomban ki is szánították: ha minden fiatal szállítási dolgozó követi a kezdeményezést, naponta 15 vagonnal több szenet adhat a bánya az eddiginél.

Brigádvversenyt indítottak a VIT tiszteletere a Wilhelm Pieck gőz DISZ fiataljai

A Győri Wilhelm Pieck Vagon és Gépgyár DISZ fiataljai a VIT tiszteletere vállalták, hogy különösen az export-gyártmányok terén tervüket teljesítik, és augusztus 2-ig egy gözdarut, egy vasúti személykocsit, valamint egy elektromos emelővillás targoncát készítenek terven felül.

A verseny során már eddig is sok jó eredmény született. Így például a daruzomban Szitás József vésős, aki eddig nem tudta normáját teljesíteni, - legutóbb 142 százalékos ért el. Zsédely László korusszal-ostergályos a felszabadulási héten nem érte el még a száz százalékos sem, most 160 százaléknál tart. A daruzom "ifi-brigád"-ja, melynek vezetője Porubszky Lajos, versenyre hívta a gyár összes ifjú munkás brigádját. Vállalták, hogy 9 tagú ostergályos brigád átlag teljesítményét 160 százalékról 170 százalékra emelik, kiváló minőségi, selejtmentes munkát végeznek, a tízperces mozgáson keresztül minden reggel megbeszálják a napi feladatokat és a Világifjúsági Találkozó híreit.

/Folyt. köv./ A kihívást hétfőn már több ifjúsági brigád el is fogadta.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 30. kiadás

1953. június 8.

16

óra 20 perc

/DISZ-fiatalok le' kes.....2.folyt./

B Szia

Az üzem DISZ-bizottsága háromnapként értékel az eredményt és a legjobb brigád vörös selyem vándorzászlót kap. A legjobb fiatalok munkasikereit és fényképeit emlékelbumban örökítik meg. Ebben az albumba kerül annak a brigádnak a fényképe is, mely egy hónap alatt legtöbbször nyerte el a vándorzászlót.

Aki nem követi a jó példát

Iván Károly ifjunokás az Acélöntő és Csőgyárban dolgozik, acélöntő. Munkáján nem látszik meg, hogy már két évvel ezelőtt elhagyta az ipariskolát: gyakran dolgozik száz százalék alatt és igen sok selejtet vét. Művezetője, Barsin József patronálja, de addig még eredmény nélkül. Iván Károly a szavazás napjára tett vállalását sem teljesítette. Nem fogadja el idősőbb szaktársai tanácsát. Semmivel sem törődik, ezzel sem, hogy rossz munkájával szőgyent hoz az acélöntőde becsületére. Hátráltatja a dolgozni akarókat és akadályozza az acélöntőde tervek teljesítését. Iván Károlynak nem kis része van abban, hogy az acélöntőde májusban 99.8 százalékra teljesítette előirányzatát és 5.8 volt az acélöntvények selejtje. Ideje, hogy Iván Károly változtasson felfogásán. Vegyon példát Márta Károly ifjunokásról, aki csak egy hónapja, hogy ipari tanulóból szakmunkássá vált, s azóta csak kétszer teljesített száz százalékon alul s egész idő alatt egyetlen egyszer sem vétett selejtet.

Iván Károly hanyag, felületes munkájáért felelős azonban a DISZ-szervezet vezetősége is, mert nem foglalkozott eléggé az ifjunokással. Hozzák be sürgősen mulasztásukat, mert jó politikai és szakmai neveléssel kiküszöbölhetik az acélöntőde jó hírnevén esett csorbát.

/MTI/

R

B 31. kiadás 1953. június 8. 16 óra³⁰ perc

/A Történelem Kongresszus...7.folyt / t KC/Gy Mi P

Voltak közöttük megrögzött konzervatívok, de voltak forradalmárok is. Azonban nem a haladó elemek határozták meg a felkelés általános jellegét és lefolyását.

- Az értelmiségi hazafis párt gyengesége a paraszti tömegek támogatásának hiányából származott. A csoport gazdag nemesi vezető rétege, bár nem helyeselte a nagybirtokosok politikáját, bizalmatlan volt a népi tömegek iránt és nem volt hajlandó forradalmi határozatokra. Ellenállt ugyan a cári önkénynek, de még jobban félt egy szociális forradalom fenyegető veszélyétől. Fékezte tehát a felkelés kiterjedését és azt a hatalom elleni fegyveres tüntetésre akarta korlátozni.

- Ez a politika a népi tömegek és a régi forradalmi baloldal ellenállásába ütközött, amelyet a forradalom gyorsan megértelt. A baloldal, ha ténylegesen nem is tudta, hogy a "reformokért" folyó terméketlen vitáról hogyan térjen át a forradalmi harcra, mégis egyre jobban megértette a parasztkérdés fontosságát.

- A népi tömegek aktivitása igen nagy volt. Végülis minden igaz lengyel hazafi belátta, hogy többé nem lehet szó a nemesi kiváltságok és a paraszti elnyomás Lengyelországról, s ennek a véleményének adott kifejezést az emigráció idején a felkelés számos vezetője.

- Néhány szóban meg kell emlékeznünk a felkelés nemzetközi kapcsolatainak kérdéséről is. A forradalmi baloldal, annak ellenére, hogy sohasem szabadult meg a külföldi kormányokról táplált illúziójától, egyre világosabban látta a népeknek, mint a lengyel nép szövetségeseinek szerepét a felszabadulásért vívott harcokban. Megértve, hogy nem a kormány, hanem csakis a népek segíthetik a lengyel népet, azt is megértették, hogy többé nem lehet szó feudális Lengyelországról és hogy az igazi hazafiaknak egy új Lengyelországért kell küzdeniök, amely társadalmi szempontból nem fog a régre hasonlítani. Ezért harcoltak a hazafiak a népi forradalmak barrikádjain.

Hosszu és kemény harcok vártak még a lengyel népre, de az ut, amelyet legjobb fiai választottak az 1830-as felkelés tragikus tapasztalatai után, nem csalta meg őket reményükben. A lengyel népet azok szabaddították fel, akik Marx és Engels tanításain megerősödve, zseniális követők: Lenin és Sztálin vezetésével felépítették a világ első szocialista államát, az egész emberiség reménységét és támaszát - fejezte be nagy tetszéssel fogadott előadását Henryk Jablonsk professzor.

/Folyt.köv./

32. kiadás

1953. június 8.

16 óra 35 perc

Az alföldi dolgozók nagy érdeklődéssel fogadják a "Tiszalöki Vizlépcső építése - harc az aszály ellen" című kiállítást

TI LI SZIA

A "Tiszalöki Vizlépcső építése - harc az aszály ellen" címmel képos-szöveges tablókából álló kiállításokat rendez a Népművelési Minisztérium Tájékoztatási Főosztálya az Alföld és a Tiszántul több városában és községében. Jelenleg Szentesen, a MórícZ Zsigmond kulturális házban, a békési kulturházban, továbbá a hajduböszörményi Városi Tanács nagytermében látható ez a kiállítás, amely szemléltetően mutatja meg a tiszalöki vizlépcső jelentőségét, az egész Alföld átalakulását, az egész Tiszántul iparosítását.

Szentesen május 30. óta többezren tekintették meg a kiállítást és igen sokan írták be véleményüket a kiállítás vendégkönyvébe. Péterk Emilia például a következőket jegyezte be a könyvbe: "Örülök, hogy megnéztem a kiállítást és elmondom a csongrádi dolgozóknak is, milyen nagyszerű. A valóságban még nem láttam ezt a hatalmas építkezést és a felvételek arra lelkesítenek, hogy most már a valóságban is megépízzem". Kis Erzsébet, a szentesi felsőprti általános iskola IV. B. osztályának tanítónője arról számol be, hogy: "Évközben sokat beszélgettünk Tiszalökről; s azokról a munkálatokról, melyeket az ottani építők valósítanak meg. Ezért különös érdeklődéssel nézgették a gyerekek mind a felvételeket, mind az egyes építkezési tervekét bemutató asztalokat."

A vendégkönyvbe igen sok tsz tag és egyénileg dolgozó paraszt írta be, hogy mit jelent számára az aszály elleni országos küzdelem.

Hajduböszörményben több mint négyezren tekintették meg május 30. óta a kiállítást, amelyet a böszörményiek helyi anyaggal, elsősorban a kitüntetett böszörményi "Vörös Csillag" tszcs öntözősi munkáit bemutató felvételekkel egészítették ki. Igen sok látogatója van a békési kiállításnak is. A kiállítást június 20-án Karcagon, Berettyóújfalun és Szarvason mutatják be, a helyi kulturházak nagytermoiben. Mind a három helyen nagy érdeklődés előzi meg öt éves terünk egyik legfontosabb építkezésének munkafolyamatait ábrázoló, s jelentőségét dokumentáló kiállítást. /MTI/

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 33.kiadás

1953. június 8.

16 óra 40 perc

Június 15-27 között tartják az évvégi vizsgákat az ipari tanuló intézetek iskoláiban

i Ha/TI/TI Li Szia

Az MTH intézetek iskoláiban június 15-től 27-ig tartják az évvégi vizsgákat. Az intézetek tanárai, nevelői és a DISZ alapszervezetek közös erővel dolgoznak most az ismétlések idején is, hogy a tanulók minél jobb eredményt érjenek el.

Az 1. sz. Intézetben például Nagy Antal² természettudományi ismeret tanára vállalta, hogy az intézet egyik otthonában külön foglalkozik azokkal a fiatalokkal, akiknek az anyagismétlésénél segítségre van szükségük. A 19-es intézetben Molnár Albert magyar tanár tanítási időn kívül ismétlő órát tart, amelyen eddig a tanulók teljes létszámmal vettek részt.

Az otthonban lakó tanulók felkészüléséről a nevelők is gondoskodnak. A 17-es számú intézet otthonában Léhmann Béla nevelő külön foglalkozik a gyengébbekkel.

A 31-es számú intézet otthonában az építőipari tanuló-lányok nagy szorgalommal készülnek a vizsgákra. Kollár Józsefné nevelő közös ismétléseket tart. Közben "villám"-dolgozatot is irat a tanulókkal az elméleti foglalkozáson átvett anyagból. A 26-os intézet otthonában Lóránt László segíti különös szorgalommal a tanulókat. A 2-es számú intézetben Dávid Béla, nevelő, tanulópárokat szervezett és tovább segíti a tanuló körök munkáját is.

"Azok a munkások, akik ma a mi ipari tanműhelyeinkből kikerülnek, úgy tudás, mint általános műveltség tekintetében messze fellette állnak a kapitalista idők inasáiból lett segédeknek. A munkásosztály ma már nem az, ami négy évvel ezelőtt volt. Ma műveltebb, tanultabb, magabiztosabb és öntudatosabb" - mondotta Rákosi elvtárs választási beszédében. Ebben az évben közel 15 ezer új szakmunkás kerül ki az ipari tanulók sorából. Ők különösen nagy szorgalommal készülnek a vizsgákra, hogy mint jó szakmunkások kiváló eredményekkel megállják helyüket az ötéves tervünk végrehajtásáért folyó munkában. /MTI/

- - -

/A Történész Kongresszus...8.folyt./ t KC/Gy Mi P

Kovács Endre, a történettudomány kandidátusa "Bem József a magyar szabadságért" címmel tartott korreferátumot. Elmondotta, hogy az 1848-49-es magyar szabadságharc leghüségesebb szövetségesei a lengyel hazafiak voltak, akiknek sorából messze kiemelkedik Bem József, Bem tábornok az 1831. évi lengyel nemzeti felkelés egyik legkiválóbb tábornoka. Esküdt ellensége volt az európai reakciónak és nem habozott fegyverrel a kezében harcolni ellene, valahányszor erre alkalom kínálkozott. 1848 őszén a bécsi forradalmi nép élén állott és személyesen irányította Bécs védelmét az egyesült császári hadsereg ellen. A bécsi forradalom leverése után a magyar kormányának ajánlotta fel szolgálatát és Kossuth november végén a legfenyegetettebb szakasz: Erdély védelmére küldte, mint az erdélyi hadsereg főparancsnokát.

Bem december elején egy megvert, demoralizált hadsereget vett át Erdély és Magyarország határán. Ezt a hadsereget gyors ütemben újjászervezte, kiképezte, majd december közepén elindult vele az Erdélyt megszállva tartó császári hadsereg ellen. Egyik győzelmét a másik után aratta: 1848 karácsonyán elfoglalta Kolozsvárt, kiűzte Urbán császári alezredest Erdélyből s készen állott arra, hogy felvegye a harcot a Délerdélyben tartózkodó császári sereggel, amelyet Puchner altábornagy vezetett. A tavaszi hadjárat során Bem néhány ragyogó ütközet után Nagyszében és Brassó birtokában teljesen kiűzte a császáriakat Erdély egész területéről.

Bem hadviselése forradalmi hadviselés volt és a támadáson alapult. Ennek nagy jelentősége volt a magyar szabadságharc szempontjából. A forradalmi hadseregnek - Kossuth és Bem egybehangzó véleménye szerint - gyors támadásokkal lehet csak győznie: a visszavonulás elkedvetleníti a csapatokat, demoralizálólághat. Görgey ezt nem volt hajlandó megérteni. A téli és a tavaszi erdélyi hadjáratban Bem tábornok fegyelmezett, lelkes, ütőképes sereget szervezett s ez a sereg méltán volt a magyar szabadságharc büszkesége. Nem csoda, hogy Petőfi is ebbe a hadseregbe kíváncszott. A magyar honvédek mellett ott harcoltak Bem seregében a románok, a bécsi légió, a lengyelek. E seregnek bizonyos fokig nemzetközi jellege volt.

- A sereg lelke Bem volt, ez a tapasztalt harcos, aki kitűnően értett hozzá, hogy katonáit fellelkesítse a szabadság ügye iránt s aki amellett, hogy tekintélyt tartott, atyailag bánt katonáival. Személyes példamutatása, bátorsága szinte egyedülálló a szabadságharc történetében.

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 35. kiadás

1953. június 8.

17 óra - perc

/A Történelem z Kongresszus...9.folyt./ t Kc/Gy Mi P

- Figyelemreméltó Bem tábornok erdélyi működése a magyar és a román nép viszonya szempontjából. Bem a népek megértéséért és összefogásáért küzdött, s ez a szempont vezette, amidőn közkegyelmet biztosított az elfoglalt vidékek nem-magyar lakosainak. Nagylelkűség és megbocsátás vezette minden lépését.

- 1849 tavaszán Kossuth Bem-et szemelte ki a magyar hadsereg fővezéréül. A rövid időre tervezett bánáti hadjárat befejeztével Bemre várt az a szerep, hogy az egyesült magyar hadsereg élén egyenesen Bécsnek vezesse a honvédséget. Kossuth bizalma teljesen Bem személyében összpontosult, benne látta a forradalom kemény tábornokát, aki a katonák körében széleskörű népszerűségnek örvendő s aki erélyes hadviselésével még a cári intervenció előtt el tudta volna dönteni a harcokat. Sajnos, Bem nem fogadta meg Kossuth hívó szavát, nem vállalta el a magyar hadak vezetését, hanem 1849 júniusának elején visszament Erdélybe, hogy ezt az intervenció s haderővel szemben megvédje.

- A nyári hadjárat sorsát eldöntötte az a körülmény, hogy az ellenség nagy túlerővel támadta meg Erdélyt és Bemnek szétszórt, számbelileg is kisebb seregével egyszerre öt helyen kellett felvennie a harcot. Ebben a kedvezőtlen helyzetben Bem zseniális hadvezetésének sikerült a cári hadak Magyarország felé tervezett előnyomulását megakadályoznia s közel két hónapig feltartóztatta Erdélyben az ellenséget.

Bem neve a magyar történelem legkiválóbb hadvezérei mellé került és a hős tábornok alakja ma is eleven szimbóluma a lengyel és a magyar nép barátságának.

Szokolai Katalin egyetemi tanársegéd "A Magyar Tanácsköztársaság visszhangja és a lengyel nép" című korreferátumában elmondotta, hogy a lengyel forradalmi munkásosztály határtalan örömmel és nagy lelkesedéssel fogadta 1919-ben a magyar proletariátus győzelmét. Lengyelország forradalmi proletariátusa a magyar forradalmat mint a Nagy Októberi Szocialista Forradalom kiszélesedését, kiterjedését üdvözölte. A magyar és a lengyel nép közötti újfajta kapcsolat különösen abban a harcban nyilvánult meg, amelyet a lengyel proletariátus a magyar nép védelmében folytatott. A lengyelországi Kommunista Munkás-párt harcba hívta a munkásosztályt, a dolgozókat a Magyar Tanácsköztársaság megerősítésére az imperializmus újabb gyalázatos terve ellen. A Magyarországon élő lengyel dolgozók is résztvettek a harcban. A Magyar Vörös Hadseregben a Vörös Őrségben sokan áldozták életüket a forradalom győzelméért. Harcoltak, mert tudták, hogy ezzel is segítik hazájuk felszabadulását az ellenforradalmi rablók uralma alól. A lengyel munkásosztály harca 1919-ben ugyan vereséggel végződött, de forradalmi fellépése magyszerű hagyománya maradt a magyar és lengyel nép szétszokhatatlan barátságának. /Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 36. kiadás

1953. június 8.

.17 óra 05 perc

A szibálinvárosi éretéri építkezés dolgozói a műszakiak segítségével béke-
őrségen behozzák korábbi 45 napos elmaradásukat

Vid H/B Li Szie

A szibálinvárosi éretéri árok építői megfogadták, hogy a Béke-Világtenácos ülésénél íszteleletére június 30-ára az eredeti határ-
időre elkészítik a nagykohó működésének megkezdéséhez szükséges éretéri
árkot és derupályát. A gépek hiánya és az eső idő következtében 45 napos
kieséssel fogtak hozzá a munkálatokhoz. Az elmaradást csak törvényszerű,
pontos munkával lehet behozni. A műszaki vezetés és a brigádok közötti
jó együttműködés eredménye, hogy már csak tiznapos elmaradást mutat az
építkezés naplója.

Az építkezésen a szakszervezet megszervezte a brigádok közöt-
ti versenyt. A műszaki vezetőkkel együtt megjelölték, hogy egyes brigá-
doknak mit kell naponta elvégezni ahhoz, hogy az elmaradást június 30-ig
behozzák. A szakszervezet a rendszeres értékelések a "pianghatenként"
nyilvánosságra hozza, hogy a brigádok mennyit törlesztettek egy-egy hét
előtt.

A vasszerelő Bajnászki brigád vállalta, hogy június 15-ére a
Béke-Világtenácos tiszteleletére nekik már nem lesz adósságuk. Nagyszorú
lendülettel dolgoztak. Békeőrséget állnak a naponta újabb eredményeket
érnek el. 8-án délig/teletjesítményükkel már megelőzték tervüket a brigád
tagjai is így valóra váltották ígéretüket. A brigád hozzájárult ahhoz,
hogy az építkezés vezetősége a június 15-ére tett vállalásának eddigi
részét egy nappal túlboljesítette. E hónap 15-ig még négy nap "adósság"
ot kell letörleszteniük, s ekkor már csak 6 nap elmaradást kell behozni-
ok június 30-ig.

248 százalékos

Az építkezés műszaki vezetősége meghatározta a további fel-
adatokat; most az ácsok munkáján mulik, hogy a betonozók mennyire beled-
nek. A műszaki vezetőség gyorsan megtette a szükséges intézkedéseket. A
szeluzó táblák készítését ezentul gépesítik. Már ki is szállították a
szükséges fűrész- és furógépet, melynek beállítását közel 50 százalékos
időmegtakarítást jelent. Nagy segítséget ígér a fiatalokból álló 8 fős,
új ácsbrigád is, amely nagymértékben hozzájárul majd az éretéri építke-
zés befejezéséhez. /MTI/

R

Eredményesen halad a papir- és textilhulladék gyűjtése a földműves-
szövetkezeteknél

ő VT/B/PE vid Li P

Kimagasló eredményekkel folyik
a gyűjtés a Bács-Kiskun megyei
földművesszövetkezeteknél

Bács-Kiskun megyében már a gyűjtés első napjaiban lel-
kes versengés alakult ki a járások között. A kiskunfélegyházi já-
rás földművesszövetkezetei 170, a kalocsai járás szövetkezetei
pedig 152 százalékos tervteljesítést vállaltak. A megye DISZ-fia-
taljai és uttörői - akik a féngyűjtésben is élen jártak - az épri-
lisban szerzett gazdag tapasztalat felhasználásával indultak harc-
ba a többi járásban is a papir- és textilhulladék gyűjtésnek
sikeréért. A lelkes fiatalok jó munkájának eredménye máris mutat-
kozik. Vaskuton két nap alatt husz mázsa, Mélykuton pedig tizen-
két mázsa papir- és textilhulladékot szállítottak a földművesszö-
vetkezeti átvevőhelyre.

Csaknem harminc mázsa papirhulladó-
kot gyűjtöttek eddig a miskolci
járásban

Borsod-megyében a leglelkesebb papirgyűjtők az uttörők.
A pajtások délutánonként zsákokkal, kosarakkal, ládákkal felsze-
relve indulnak utnak és sorra látogatják a szomszédokat, az is-
merősöket. Elsősorban az ő érdemük, hogy a miskolci járás terüle-
tén három nap alatt közel harminc mázsa papirhulladék gyűlt össze.

A tiszadobi földművesszövetkezet
már teljesítette gyűjtési tervét

A Szabolcs-Szatmár megyei földművesszövetkezetek a vas-
és fémhulladék gyűjtésben az elsők között végeztek a földműves-
szövetkezetek országos versenyében. A megye földművesszövetkeze-
teinek dolgozói elhatározták, hogy a papir- és textilhulladék gyűj-
tésben is az élen lesznek. Az elhatározást tettek követték. A
tiszadobi földművesszövetkezet dolgozói alaposan felkészültek a
gyűjtésre, előre feltérképezték és elosztották egymás között a
területet. A Féngyűjtő Hónapban alkalmazott módszerek felhasználá-
sával már száz százalékgig teljesítették papir- és textilhulladék
gyűjtési tervüket.

A nyirbátori járás földművesszövetkezetei versenyre hívták
a mátészalkai járás földművesszövetkezeteit. A nyirbátori járásban
eddig már az előirányzott mennyiség harminc százalékgát összegyűj-
tötték.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38. kiadás

1953. június 8.

17 óra 25 perc

/Eredményesen halad a papir... folyt./ 8 vid VT/B/PE Li P

A nyiregyházi iskolák közül az V-ös számú általános iskola érte el a legjobb eredményt a vas- és féngyűjtésben. Ez az iskola most versenyre hívta a megye valamennyi általános iskoláját, minél nagyobb mennyiségű papir- és textilhulladék összegyűjtésére.

A gyűjtés előkészületei a fővárosban

A Budapesti Városi Tanács, valamint az Országos Tervhivatal dolgozói részéről az elmúlt napokban kezdenéyzett gyűjtési verseny élénk visszhangot keltett a kerületi tanácsok, illetve a különböző állami intézmények, minisztériumok, hivatalok, vállalatok dolgozói körében.

A IV. kerületi tanács dolgozói ennek nyomán versenyre hívták Budapest kerületeinek tanácsait.

Jó útemben folyik a selejtezés a közlekedésügyi minisztériumban

A közlekedésügyi minisztérium dolgozói is - s köztük elsősorban a DISZ-fiatalok - örömmel olvasták az Országos Tervhivatal versenyfelhívását. A minisztériumban már napok óta serényen folyik a selejtezés munkája. Minden főosztályon egy-egy felelőst jelöltek ki, aki a selejtezést irányítja és ellenőrzi. A minisztertanács határozatának megjelenése óta már nagy mennyiségű felesleges iratot szedtek össze az irattartó szekrényekből és íróasztal-fiókokból. Különösen szorgalmas munkát végez a selejtezésnél az igazgatási osztályon dolgozó Fászkerti Sándorné, DISZ-fiatal. Telkes munkája nyomán az igazgatási osztályon lévő iratok mintegy ötven százalékát átnézték már s a felesleges iratokat kiselejtezték.

Felemelt árat fizetnek a hulladék papirért, használt könyvekért, folyóiratokért

A MEH Budapestén és vidéken a papirgyűjtő hetek idejére többszáz ideiglenes hulladék-átvevő helyet létesít. Az összegyűjtött papir- és textilhulladékot minden házfelügyelő átveszi és a helyszínen azonnal készpénzben kifizeti. A papir- és textilhulladékért kifizethető árak a következők: Ujság-makulatura /tisztán, jó állapotban/ a korábbi 1 forint helyett 2 forint kilogrammonként, A használt könyvekért és folyóiratokért a korábbi 40 fillér helyett 1 forintot, a háztartási papirhulladékért a korábbi 40 fillér helyett 70 fillért fizetnek kilogrammonként. A háztartási vegye-

textilhulladékot kilogrammonként 80 filléres, a szabászati hulladékot pedig 1.20 forintos áron veszik át. /MTI/

Megkezdődött az Iparművészeti Főiskola végzős hallgatói diploma-munkáinak nyilvános bírálata

t -cz/CK/Gy Mi P

Harmincegy hallgató - ötvös, kerámikus és porcelán-tervező, belsőépítész, ruhatervező, szövött- és nyomottanyag-tervező - végez az idén az Iparművészeti Főiskolán. A végzős hallgatók diploma-munkákat készítettek, amelyek nyilvános bírálatát hétfőn délután kezdték meg. A megnyitó ünnepségen, amelyen résztvett Mihályfi Ernő népművelési miniszterhelyettes is, Kenyeres Ágnes, a népművelési minisztérium művészetoktatási főosztályának vezetője mondott beszédet:

- Az Iparművészeti Főiskolán a szovjet eredmények felhasználásával most másodízben kerül sor a diploma-munkák megvédésére - mondotta. - A benyújtott diploma-munkák arról tanuskodnak, hogy a képzés vizsgáinak ez a rendszere az Iparművészeti Főiskolán is fölényben van minden régi vizsgarendszerrel szemben. A hallgatók képzettsége sokkal magasabb, mint a múltban volt. De nemcsak arról tanuskodnak a diploma-munkák, hogy a rég mult-hoz képest tapasztalható fejlődés, hanem hogy a tavalyi eredményekhez képest is komoly haladást tettek. A benyújtott diploma-munkák megfelelnek a követelményeknek. Hadd emeljem ki elsősorban azt, hogy örvendetesen emelkedett a munkák művészi színvonala. Nem kevésbé jelentős a fejlődés abban is, hogy sikerült a figyelmet a haladó hagyományok helyes felhasználására és a népművészetünkben rejlő kincsekre irányítani. A múltévihez képest a fejlődés megmutatkozik abban is, hogy az idei diploma-munkák még inkább szolgálják dolgozó népünk közvetlen igényeit, a belső-építő diploma-munkák, a szövött és nyomott ruhaanyagok, a ruhatervek, a porcelán-diploma-munkák a maguk formanyelvén hirdetik minden napi életünk szépségét, a termelő munka megbecsülését, szocialista életünk gazdagodását. Fia-tal művészeink igyekeztek szem előtt tartani, amit Rákosi elvtárs mon-dott, hogy a művészi alkotó munka tükrözze népünk fejlődő életének nagy kérdéseit, a szocialista építést, a nemzetközi békeharcot és hassa-át magas szocialista eszmeiség és tudatosság.

- De eredményeink számbavétele jelentse azt is, hogy éle-
sebben lássuk a hibákat. Különösen sok a tennivaló a marxizmus-leniniz-
mus tanulmányozása, a szocialista realizmus elméletének és gyakorlatának
és a marxista esztétika tudatos alkalmazása terén. Ez egyben azt is je-
lenti, hogy az élenjáró szovjet iparművészek gazdag tapasztalatát még
jobban hasznosítani kell és alkalmaznunk sajátos, hazai viszonyainkra.

Kenyeres Ágnes beszéde után elsőnek Bakai Erzsébet szövött-
anyagtervező diplomamunkáját vitatták meg, majd a többi szövöttanyag-
tervező munkájának bírálatára került sor. Június 10-én a nyomottanyag-
tervezők, 12-én a ruhatervezők, 15-én a belsőépítészek, 17-én a kerá-
mikusok és porcelán-tervezők és 19-én az ötvösök diplomamunkáit bírál-
ják el. /MTI/

B 40. kiadás

1953. június 8.

17 óra 30 perc

A Béke-Világtanács ülésére készülve behozták május havi elmaradásukat a szombathelyi mezőgazdasági gépgyár dolgozói

i Vid Hbj Gy Ni M

A szombathelyi mezőgazdasági gépgyár dolgozói májusban elmaradtak tervük teljesítésével. A hónap végén műszaki értekezletet tartottak az élenjáró dolgozók, sztahanovisták bevonásával, amelyen elhatározták: a Béke-Világtanács ülésének tiszteletére behozták az elmaradást és határidőre teljesítik első félévi tervüket.

A fogadalom valóraváltására a műszakiak párosversenyre hívták egymást és vállalták, hogy a sztahanovisták, élenjáró dolgozók munkamódszereit átadják a gyengén teljesítőknek. Hétfőn öntő, esztergályos és lakatos sztahanovista iskola kezdődött, ahol a legképzettebb szakmunkások, sztahanovisták, műszakiak gyakorlati és elméleti oktatásban részesítik a hallgatókat.

A belső tartalékok feltárásával, a dolgozók szakmai tudásának emelésével, a száz százalékon aluli teljesítmények megszüntetésével, az üzemszervek közötti együttműködés megjavításával, a versenyképesség fokozásával napról-napra emelkedik a termelés: június nyolcadiki értékelés szerint az üzem júniusban 98.000 forint értékű tervenfeletti munkát végzett./MTI/

A tatabányai szénmedencében a "péntek-mozgalom"hoz csatlakozott 104 szenelő csapat és frontbrigád 7711 csille szenet adott múlt heti tervén felül

i Vid Hbj/Gy Ni M

Mohamosan nő, terebélyesedik a tatabányai szénmedencében Szabó Antal X.-es aknai fiatal vajújár kezdeményezésére a "péntek-mozgalom". A bányászifjúsági tanácskozást követő hétfőn, május 25-én még csak 28 csapat indult versenyre a heti terv pénteken való befejezéséért, s közülük 23 csapat teljesítette is fogadalmát. Az első hét eredményesen a "péntek-mozgalom"-ban résztvevő csapatok összesen 1926 csille szenet termeltek a május 25-től 30-ig terjedő hétre előírányzott tervükön felül.

A második hét még nagyszerűbb eredményeket hozott: a mozgalomhoz 132 szenelő csapat csatlakozott, közülük 104 teljesítette a heti tervét és együttesen 7711 csille szenet termeltek heti előírányzatukon felül./MTI/

R

MTI BELFÖLDI HIREK

41 kiadás

1953. június 8.

17 óra 35 perc

Gáspár János sztahanovista frontbrigádja a kéthetes békeőrségre hívta Komárom megye szénbányáinak összes frontbrigádjait

i vid Hbj/PE M

Hétfőn délután egy órakor a leszállás előtt az oroszlan-nyi "Szeptember 6." akna Gáspár brigádjának tagjai megbeszélést tartottak. A kommunista frontmester levelet írt a tatai és a dorogi szénmedence frontbrigádjaihoz, amelyben kéthetes békeőrségre, "békeharcosok hetére" hívja őket. Karácsony Gyula, Szűr István és a többi kiváló sztahanovista lelkesen, örömmel fogadták frontmesterük kezdeményezését. A sztahanovista frontmester a következőket írta Komárom megye frontbrigádjainak.

"Üzemünk a második negyedévben eddigi tervének túlteljesítésével, terven felül nyolcszáz vagon szénnel erősítette népgazdaságunkat.

Eredményeink biztatóak és tudom, hogy harcosabb, még jobb munkával, a kommunista és pártönkivüli békeharcosok szoros összefogásával új, még nagyobb sikereket tudnánk elérni.

Frontbrigádom üzemünk egyszerű eredményéhez a második negyedévben eddig 5481 csille terven felüli szénnel járult hozzá. Brigádtársaim nevében megfogadom, hogy hater ezer csillés negyedévi vállalkásunkból a még hátralévő 519 csillét túlteljesítjük. Ezért brigádom a Béke-Világ tanács ülésének tiszteletére június 10-től 20-ig békeőrséget áll. A békeőrségen példamutató munkával, tervünk mindennapi túlteljesítésével járunk hozzá a világ legkiválóbb békeharcosai tanácskozásának sikeréhez. Egyben: Békeőrségre szólítom Komárom megye minden széntermelő frontbrigádját! A Béke-Világ tanács ülésének tiszteletére szervezzük meg üzemeinkben a "Békeharcosok hetét"!

Előre a legkiválóbb békeharcosok budapesti tanácskozásának sikeréért!

Gáspár János

a "Szeptember 6." akna sztahanovista frontbrigád-vezetője" /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás 1953. június 8. 18 óra -- perc

Az Ozdi Szénbányászati Tröszt az élen

i BEM PE Hbj VE

A bánya- és energiaügyi minisztérium jelenti: A második negyedév esedékes tervének teljesítése alapján a szénbányavállalatok között a következő a sorrend:

Nagyvállalatok

- 1./ Ormos pusztai Szénbánya Vállalat /Borsodi Szénbányászati Tröszt/ 113.4 százalék.
- 2./ Somsályi Szénbánya Vállalat /Ozdi Szénbányászati Tröszt/ 111.2 százalék,
- 3./ Mátranovákai Szénbánya Vállalat /Nógrádi Szénbányászati Tröszt/ 108.4 százalék.

Kisvállalatok

- 1./ Kulfajtési Szénbánya Vállalat /Középdunántuli Szénbányászati Tröszt/ 120.7 százalék,
- 2./ Diósgyőri Szénbánya Vállalat /Borsodi Szénbányászati Tröszt/ 115.7 százalék,
- 3./ Mucsunyi Szénbánya Vállalat /Borsodi Szénbányászati Tröszt/ 112 százalék.

A trösztök között

- 1./ Ozdi Szénbányászati Tröszt 106.7 százalék
- 2./ Nógrádi Szénbányászati Tröszt 104.4 százalék
- 3./ Középdunántuli Szénbányászati Tröszt 103.9 százalék. /MTI/

- - - -

Szénbányászatunk szombaton 101.9 százalékra teljesítette napi tervét

i BEM PE Hbj VE

Szénbányászatunk szombaton június eddigi legkiemelkedőbb eredményét érte el: napi előirányzatát 101.9 százalékra teljesítette. Ezen a napon a legjobb eredményt a pécsi bányászok küzdötték ki, előirányzatukat 132.1 százalékra valósították meg. A borsodi bányászok 117.2, az ózdiak 110.6, a nagymányoki liasz-részleg dolgozói ugyancsak 110.6, a nógrádiak 108.6, a középdunántuliak 104.3 százalékra teljesítették napi tervüket. Ezekből az élenjáró bányászoktól vegyenek példát a dorogiak, a tatabányaiak. /MTI/

- - - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás

1953. június 8.

18 óra 25 perc

A Péch Antal-tárói Fűkő László-frontbrigád az élen

i BEM PE Hbj VE

A frontbrigádok versenyében a június 1-től 6-ig elért eredmények alapján a Péch Antal-tárói Fűkő László frontbrigádja tört az élre 197.3 százalékos tervteljesítéssel. A második helyre az oroszlanyi Garai Pál brigád küzdötte fel magát 181.2 százalékos eredménnyel, a harmadik helyen a májusi versenyszakaszigyőztese, a tatabányai XII-es aknában dolgozó Pruzsina Mihály frontbrigádja áll, az esedékes terv 165 százalékos teljesítéssel. Negyedik az alberttelepi Nagy József brigád 161.1 százalékos eredménnyel, míg az ötödik helyen az esedékes előirányzat 158.8 százalékos teljesítésével a szuhakállói Bóné Kálmán brigádja áll. /MTI/

Az ózdi lemezsorozati hengerészek második negyedévi előirányzatukon felül eddig már 1472 tonna lemezt hengereltek

i vid PE Hbj No M

Az Ózdi Kohászati Üzemek durvahengerművének dolgozói június havi tervük eddigi esedékes részét 104.8 százalékra teljesítették. Az üzem hengersorozatain dolgozók közül a lemezsorozat hengerészei érték el a legjobb eredményeket. Az itt dolgozó Füllő János, Varga Aladár és Toldi József sztahanovista hengerész brigádjai az izzó vastömbökből hatalmas táblalemezeket hengerelnek. Ezekből a lemezekből a mozdonykaszások, hajópáncélok és fontos gépalkatrészek készülnek.

A lemezsorozatiak megfogadták, hogy április 1-től június 30-ig 976 tonna lemezt hengerelnek előirányzatukon felül. Ebből a június 8-ig esedékes 757 tonnával szemben terven felül 1472 tonna lemezt adták a hazának.

A hengerész brigádok azonban nem nyugszanak bele eddigi győzelmeikbe, a hétfőn kezdő "béke-héten" igyekeznek túlszárnyalni minden eddigi eredményüket. /MTI/

R

MTI BELFÖLDI HIRLEK

B 44. kiadás 1953. június 8. 18 óra 26 perc

A Béke-Világtanács ülésének tiszteletére elindult Tapolcáról a tizenötvezredik irányvonalat

vid Pe Li P

"A Tapolca-vidéki kőbányák és a tapolcai vasút dolgozói harcos üdvözlétüket küldik a Béke-Világtanács ülésének!" feliratu, gyönyörűen feldiszitett két tehervonat-szerelvény állt indulásra készen hétfőn a tapolcai állomáson. A szombathelyi vasútigazgatóság felajánlotta, hogy a Béke-Világtanács budapesti ülésének napjára megszervezi a területükről indítandó tizenötvezredik irányvonalat. A Tapolca-vidéki kőbányák és a vasút dolgozói jó munkája lehetővé tette, hogy már hétfőn elindíthatták a tizenötvezredik és a 15.001. irányvonalat. Az egyiket a zalahalápi, a másikat a diszeli kőbánya dolgozói rakták meg. A két irányvonalat közül az egyik Kunszentmártonba, a másik pedig Üsongrádba indult.

Az ünnepségre összejött dolgozók előtt Pánti Béla, a MÁV szombathelyi igazgatóságának vezetője ismertette az irányvonalatok hatalmas jelentőségét.

Ha összehasonlítjuk ezt a Kunszentmártonba irányított vonatot a rendes, "tolatós" tehervonattal, megállapíthatjuk, hogy 49 százalékos túlsúly vontatása mellett is, ezen az egy vonaton több mint negyven mázsa szenet takarítanak meg és jóval előbb érkezik meg a szerelvény a budapesti átmenő górcra. Közönetét fejezte ki a kőbányák, valamint a tapolcai vasút dolgozóinak jó munkájukért.

A DISZ-fiatalok rózsacsokorral üdvözölték Horváth József és Csizmadia Lajos mozdonyvezetőket, a fűtőház legjobb mozdonyvezetőit. Őket érte az a megtiszteltetés, hogy a tizenötvezredik és a tizenötvezeregyedik "békevonatot" vezethessék.

Az ünnepség végén 15 óra 20 perckor az Internacionále hangjai mellett gördült ki a két vonat a tapolcai állomásról, hogy az alföldieknek vigyen követ a új utjaik építéséhez. /MTI/

R

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás 1953. június 8. 19 óra 30 perc

A Béke Világtanács ülése előtt

i AE/PE MI VE

Városok és falvak, gyárak és iskolák dolgozói - egész népünk - örömteli lelkesedéssel, a szocializmus építésében elért újabb sikerekkel várják hazánkba a nemzetközi békenozgalmi vezérkarát.

A Ganz Vagongyár dolgozói is a Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére indult verseny számos szép teljesítményével készülnek a legjobb békeharcosok nagy találkozására. A békekisgyűléseken számos felajánlás hangzott el, amelyeket nem egy dolgozó túlteljesít. Különösen kitűnik a "Békeért harcoló brigád", amelynek tagjai napról napra több mint 190 százalékos átlagteljesítményt érnek el. Az 511-es műhely dolgozói levélben fogadták meg, hogy műhelyüket év végére sztahanovista műhellyé fejlesztik.

Az országSZerte folyó lelkes munkalendület magával ragadta hatalmas tervlétesítményünk, a Földalatti Gyorsvasút dolgozóit is. Az Engels-téri munkahely dolgozói elhatározták, hogy ebben az évben az előirányzatot felül ötven méter alagutat készítenek el.

A pajzszerelést már június 10-re elvégzik és megfogadták, hogy a Férfiruhagyárban a békebizottság naponta foglalkozik az üzemi hangos hiraóóban a Béke-Világtanács ülésével, ismertetik a nemzetközi békenozgalmi vezetőinek rövid életrajzát. A békeversenyben legjobb eredményt elért dolgozókat az üzemi napközi otthon kis lakói köszöntik.

A dolgozók sok kedves emléktárggyal is kifejezik szeretetüket a külföldi békeharcosok iránt. Az üzemek többnyire valamelyik gyártmányuk kicsinyített mását készítik el, mint például a Ganz Vagongyárban, ahol villanyvonatok-modelljeit készítik. A "Beloianisz" hiraóóstechnikai gyár miniatűr automata-telefont, a Gheorghiu-Dej Hijaóógyár díszes, horgonyal díszített plakettet küld majd a tanácskozásra.

Nemcsak Nádudvar községben, hanem egész Hajdu-megyében is jól ismerik a Fazekas-családot, akiknek ősei már kétszáz évvel ezelőtt is a fazekas mesterséget folytatták. Fazekas Mihály családja elhatározta, hogy ők is megmutatják, milyen szeretettel várják a Béke-Világtanács tagjait. Joliot-Curie számára díszes emlékkorsót készítenek a következő felirással: "Joliot-Curionak, a Béke-Világtanács elnökének meleg szeretettel készített és küldi Nádudvarról a békeharcos Fazekas-család."

Yfolyt.köv./

MTI BELFÖLDI HÍRLK

B 46. kiadás 1953. június 8. 20 óra 20 perc

/A Béke Világtanács. . . folyt./ i AE/PE Mi VE

A békéstarhosi, zenei gimnázium tanulói gyönyörű albumot készítenek a Béke-Világtanács ülése tiszteletére. Az albumban ősi magyar népdalok kottái, szövegeit gyűjtik össze és színes rajzokkal, képekkel díszítik.

A Győr-megyei békebizottság "A béke hű harcosa" feliratu vándorzászlókat küld szét a megye községeibe. A vándorzászlók naponta gazdát cserélnek azok között, akik békeharcos tettekben, a kötelezettségek teljesítésében éljenek.

Színes selyemmel himzett térképet küldenek ajándékba a kunmártoni járás békeharcosai. A térképen bemutatják járásuk békealkotásait. /MTI/

"Marx Károly élete" kiállítás Győrött

vid PE -cz Mi VE

Budapest után a vidéki városok közül, elsőnek Győrött rendezték meg a "Marx Károly élete" kiállítást, amelyet hétfőn délután Petrovics Károly, a MDP városi bizottságának tisztségére nyitott meg. A kiállítás anyaga három hétig marad Győrött. /MTI/

"Nem lehet, hogy ártatlan emberek bűnhődjenek felelőtlen rágal-
mazók, háborus uszítók kitalált meséi miatt" - Dolgozóink a Rosen-
berg-házaspár szabadonbocsátását követelik

k OBT -cz/PE Bc VE

Változatlanul hatalmas számban érkeznek az Országos Béke-
tanácshoz levelek és táviratok. A magyar dolgozók milliói, üzemi
munkások és dolgozó parasztok, értelmiségiek, háziasszonyok, fia-
talok és öregek, nők és férfiak szabadságot követelnek az ártat-
lanul meghurcolt Rosenberg-házaspárnak. "Követeljük, hogy a Rosen-
berg-házaspárt azonnal bocsássák szabadon, adják vissza az életnek,
gyermeküknek" - írják táviratukban a kistormási "Dózsa" tesz tag-
jai.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 47. kiadás

1953. június 8.

21 óra 15 perc

/Nem lehet, hogy értetlen. . . folyt./ k OBT -cz/PE Bc VE

"Nem lehet, hogy értetlen emberek bűnhődjenek felelőtlen rágalmazók, háborús uszítók kitalált meséi miatt. Követeljük, hogy azonnal engedjék szabadon a Rosenberg-házaspárt" - hangzik a vajszlói gépállomás dolgozóinak távirata.

Tiltakozó táviratot küldtek többi között: a győri állami erdőgazdaság, a hatvani járás termelőszövetkezeti csoportjai, az erdőbényei kőbánya, Lasztonya község, a szőlősi állami gazdaság, a Fonalfeldolgozó Vállalat, a Bányászati Aknamélyítő, a belügyminisztérium, a Könnyűipari Feldolgozó Vállalat, a Vörös Csillag Nyomda, Ujpesti Asztalosrugyár, a hatvani pályafenntartás, a 44/2 Építőipari Tröszt, a pesti Virágtermesztő Vállalat, a bodrogfalási "Győzelem" tzsos, a Képkeretgyár, a Fővárosi Ingatlanközvetítő Vállalat, az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete, a Kendőgyár, a Tolna-megyei MEZŐKER, a Zuglói Gépgyár, a Fővárosi Motor- és Gépjavító Vállalat, a Hőtechnikai Tervező Iroda dolgozói.
/MTI/

/dolgozói

/A Történelem Kongresszus. . . 10.folyt./ t BL-KC/tot/PE Mi VE

A délutáni ülésen I. Tóth Zoltán Kossuth-díjas, a történettudomány doktora tartott előadást "Balcescu a magyar és román nép összefogásáért 1848-49-ben" címmel.

1848-49-ben az európai polgári forradalom hatalmas hullámai zúdultak fel nyugaton és keleten. Osztályok és népek merültek fel az ismeretlenség homályából és lepték meg valóságukkal, friss életerejükkel az emberiséget. Párisban már a munkásosztály teszi meg első önálló lépéseit történelmi hivatása teljesítése felé, Bécestől keletre még két nagy feladat van hátra, a feudális rendszer megdöntése és a népeket börtönben tartó abszolutista reakció vezetése alatt álló soknemzetiségű állam felbontása. A forradalmak vezető erői látták, hogy egyetlen nép ereje nem elegendő a függetlenség kivívására, valamennyiök összefogott erőfeszítése hozhatja csak meg ezt a gyümölcsöt. A népek leghaladóbb elemei 1848-49-ben sorozatos kísérleteket tettek az abszolutista feudális reakció elleni összefogásra és harcra. Ennek érdekében 1848-49-ben Kelet-Európában aligha tett valaki többet, mint a nagy román forradalmi demokrata: Balcescu Miklós. Igazi szerepének bemutatása már azért is fontos feladat, mert a burzsoá történetírás mind magyar, mind román részről eltorzította azt és egyoldalúan nacionalista szempontokat állított előtérbe.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48. kiadás

1953. június 8.

21 óra 40 perc

/A Történelem Kongresszus. . . ll.folyt./ t BL-Kc/PE Mi VE

I. Tóth Zoltán a továbbiakban azokkal a kísérletekkel foglalkozott, amelyeket Balcescu a magyar-román szövetség megteremtése érdekében tett 1848-ban.

Balcescu a munténiai forradalmi comité tudtával május vége felé vagy június elején levélben felkérte Treboniu Lauriant, aki akkor a balázsfalvi gyűlés által a császárhoz küldött bizottság tagjaként Ausztriában tartózkodott, hogy lépjen érintkezésbe Pesten a magyar kormánnyal, a magyar-román szövetség előkészítése érdekében egy dunai konföderáció keretén belül. Ezzel kapcsolatban legfeljebb annyi látszik valószínűnek, hogy Laurian a pesti román körökkel lépett érintkezésbe. A bukaresti forradalmi bizottság június közepén elhatározta Bratianu Demeter Pestre küldését a magyar kormány mellé. Megbizólevele a forradalom első napjáról, június 23-ról keltezve, valószínűleg Balcescu tollából származik. De miként Laurian, úgy Bratianu is elkerülte a magyar kormányt. Ez annál sajnálatosabb, mert Pesten a munténiai forradalom és a román nemzet felől abban az időben is igen biztató sorokat olvashatunk a sajtóban.

Az a Balcescu, aki még a forradalom utolsó napjaiban is az ellenállást hirdette és a szabadság ügyét nem tekintette végleg elveszettnek a munténiai forradalom bukása után választás előtt állt. Társainak többsége Bécs, majd Páris felé vette útját. Balcescu azonban Erdélyben látta tennivalóját. A szebeni román comité segítségével és Magheru munténiai seregével, amelynek Erdélybe kellett vonulnia, fegyveres akciót remélt kezdeni Munténia felszabadítására. Az erdélyi akcióhoz fűzött reménysége azonban semmivé vált. Az osztrákok kiutasították Magherut, s a többi emigránsok nagy része szétszállingózott, ki Párisba, ki Konstantinápolyba. Nem érezvén magát biztonságban, Balcescu is jobbnak látta elhagyni Erdélyt. Így érkezett meg december vége felé Belgrádba.

Magyarországról és Erdélyből a magyar ügyre kedvezőtlen hírek érkeztek, ezért Balcescu elhatározta, hogy tovább utazik Belgrádból. Nem Párisba, vagy Frankfurtba irányozta lépéseit, hanem Konstantinápolyba, mert a nyugati kormányoktól semmit sem várt, inkább a népek összefogásába és a cárellenes török politikába vetette bizalmát. A török fővárosban azonban kiábrándulás várta. A Porta nem mert a cár ellen semmilyen akcióba belefogni. A konstantinápolyi emigráció elhatározta, hogy Balcescut Magyarországra küldi a románok és a magyarok kibékítésére.

/folyt. köv./

Még 1849 március folyamán felmerült a terv egy román légió felállításáról, a magyar szabadságharc támogatására. Ez az elgondolás alapjában véve nem volt teljesen új. Már 1848 szeptemberében Ghica tervezi a magyar-román fegyveres együttműködés megvalósítását. A magyar hadihelyzet váratlan megjavulása abban az időben, amikor Itáliában a forradalom ügye újra lehanyatlott, fokozott tevékenységre ösztönözte a lengyeleket és az olaszokat, románokat és a magyarokat egyaránt.

A magyar sikereken kívül Ferenc József március 4-i utrojjált alkotmánya is erős lökést adott a magyarok megsegítésére. Gondolatának, ugyanis kiderült, hogy a fiatal császár csak eszüként használta a románokat; nemzeti célkitűzéseik kielégítését, az osztriai birodalom románjainak területei egyesítését nem volt hajlandó megvalósítani. Az egyetlen komoly lehetőség a fejedelemségek sorsának megváltoztatására a magyarok és románok kibékítésében és közös fegyveres akciójában kínálkozott.

Balcescu tehát régi terveinek felélédesét ünnepelte az emigráció akciójában. "Megkíséreltem, hogy életet adjak elbűzött évi jánlatainknak" - írja. A magyarországi küldetés értelmét hűen kifejezték Balcescu szavai: "a nemzetiségek szabadsága nem jöhet a császári udvarokból és a császárok és zsarnokok kezéből, hanem kizárólag az összes románok szoros egyesüléséből és együttes fellépéséből és az összes elnyomott népekkel való szolidaritásból."

Május 18-án Mehádián Bem fogadta Balcescut. A román légió megalakítására csak a kormány engedélyével vállalkozhat. Így Balcescu folytatta útját és 27-én érkezett meg Debrecenbe. Másnap kétórás találkozásáról Balcescu ezzel tért vissza a kormányzótól, hogy "Kossuth nemcsak felvilágosult és igen kitűnő ember, hanem egyszersmind jóra való ember is." Kossuth örvend a légió tervének és barátja a románokkal megkötendő konföderációnak is. Meggyeztek ebben, hogy Munténia fegyveres felszabadítására egyelőre még nem érett meg az idő.

A Debrecenben töltött rövid hét alatt Balcescu felvetette a küldetésével kapcsolatos összes főkérdéseket: az abszolutista reakció ellen harcolni kívánó népek konföderációját; a nemzetiségekkel, főként a románokkal való kiegyezés és a román légió kérdését. Közben a kormány Pestre költözött és az országgyűlést július 2-re napolták el. Mindez óriási késédelmet jelentett Balcescu terveinek végrehajtásában.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 50. Kiadás

1953. június 8.

11 óra 18 perc

/A Történész Kongresszus. . . 13.folyt.

Maga a kormány átköltözve Pestre, azonnal tárgyalás alá vette a nemzetiségekkel való kibékülés kérdését. "Minden népfajnak teljes szabadsága van illető egyházban, közösségében, iskolában és családi körében vallását, nyelvét, gyermekei oktatását fölpolni, kezelni és biztosítani. Főleg pedig odairányozandja működését, miszerint: amennyire a szomszéd román és szerb kormányok és nemzetek közbenjárása hazánk területén levő szerb és románok kibékítésére szükséges volna: annak megszerzését mielőtt ki-
eszközölni törekedjék."

Szemere miniszterelnök június 15-én közölte a kormány feltételeit a kiegyezésre nézve. Így többek között megállapítja, "hogy a közösségek beligazgatási nyelve az leendő, melyen a lakosok többsége beszél."

Mialatt a cári intervenció fenyegetésből mindinkább valószínűsítetté vált, a magyar kormány fokozottabban kezdte érezni nemcsak a népekkel való összefogás szükségességét általában, hanem a nemzetiségekkel való kibékülés és közös harc halaszthatatlan sürgősségét is. "Arra törekedtem és törekszem is - írta akkortájt Balcescu - hogy minden tőlem telhetőt megtegyek, hogy ne legyen lelkiismeretfurdalásunk, mert nem teljesítettük kötelességünket, békét hozva az annyira vágyott és szükséges békét a románok és a magyarok közt." "Nagy aggodalommal nézek a jövő elé. Ha Magyarország elesik, akkor mi is teljesen elesünk és pedig hosszú időre." Eles szemmel megfigyeli és figyelmezteti rá a kormányt: "Magyarország előtt két út áll: vagy arisztokratikus-monarchikus lesz Auszriával kapcsolatban, vagy demokratikus és egyesült a románokkal együtt."

Július 13-án Kossuth véglegesen elfogadta mind a nemzeti jogokra, mind a román légióra vonatkozó egyezményeket, amelyeket azután 14-én írtak kölcsönösen alá. A nemzeti jogok kérdésre vonatkozó egyezmény, a "Projet de pacification" /Békülési Tervezet/ tulajdonképpen nem más, mint a már 1848 őszén tárgyalás alá vett, de meg nem hozott nemzeti jogok törvénytervezet új formában való felélesztése és a debreceni román képviselőknek Balcescu által a kormányhoz beterjesztett nemzeti jogok törvénytervezetének továbbfejlesztése.

A "Projet de pacification" létrehozása nagy horderejű esemény volt.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 51. kiadás

1953. június 8.

22 óra 30 perc

Időjárásjelentés

PE VE

A Meteorológiai Intézet jelenti június 8-án, hétfőn este 21 órakor:

A meleg idő tovább tart.

Eszakerurópában és a Brit szigeteken leszálló légréteggel csendes száraz az idő. Szárazföldünk legnagyobb része azonban továbbra is változékony időjárás uralkodik.

Hazánkban hétfőn felhős volt az égbolt, futó záporosókat azonban csak a Dunántúlról jelentettek. Moson-Magyaróvárosten 4, Sopronban és Szombathelyen 1 mm eső esett. A hőmérséklet nap közben 26-29 fokig emelkedett.

Budapestten hétfőn 21 órakor a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

Várható időjárás kedd estig: felhős idők több helyen, főleg a délutáni órákban záporosó, zivatar. Mérsékelt szél. A meleg idő tovább tart.

Várható hőmérsékleti értékek Budapestre: kedden reggel 18-20, délután 28-30 fok között. /MTI/

k

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 52. kiadás

1953. június 8.

22 óra 50 perc

/A Történcész Kongresszus. . . 14.folyt./ t KC/PE MI VE

Azáltal, hogy elismerte a románok nemzetiségét és jelentős nyelvi engedményeket tett a magánélettől a községi igazgatásig, lényegében megteremtette az előfeltételt az erdélyi románokkal való kibékülésnek. Balcescu legfőbb gondja most már a légió megszervezése volt. A fegyveres együttműködés terén a románok eleitől fogva nagy súlyt helyeztek Bem személyére. Balcescunak június végén az a terve, hogy Bem és a román vezér: Avram Iancu közt egyezkedéseket kezdené nyézzen és ebből a célból egy emberét szeretne volna Iancu táborába küldeni. A román légió főfeladata Havaselve felszabadítása lett volna. Bem és Iancu segítségével, Balcescu a politikai vezetés feladatát látta volna el. Kossuth eleitől fogva helyeselte a tervet, csak a Havaselve való betörés időpontját nem tartotta még elérkezettnek. Annál nagyobb volt az öröme Balcescunak, amikor július 13-án maga Kossuth jelentette ki neki, hogy Bemet Munténiába küldi. Másnap Kossuth személyesen mutatta meg Balcescunak Bem jelentését, mely szerint az Brassóból már Munténiába készül.

Balcescu az előkészületek befejezése után, július 19-20-a körül Temesváron keresztül elindult Erdély felé. A Iancuval való fegyveres összefogást a román légió felállítását és ami a legfontosabb volt, a munténiai felszabadító hadjáratot a történelem rohanó eseményei azonban elsodorták a láthatárról.

Balcescu akciói a magyar néppel való együttműködés érdekében 1848-ban és 1849-ben nem vezettek teljes sikerre. Ez a tény azonban semmiben sem kisebbíti a nagy román forradalmi demokrata érdemeit, aki következetesen és kitartással harcolt azért, hogy a magyar és a román nép egyesült erővel, baráti egyetértésben vegye fel a küzdelmet a közös elnyomók ellen. Balcescu harcai a magyar és a román nép együttműködéséért, népeink közös haladó hagyománya, amelyet a felszabadulás utáni Románia és Magyarország a munkásosztály pártjainak vezetésével széttephetetlen barátságig fejlesztett tovább.

Az előadásához elsőnek Mihail Roller, a Román Tudományos Akadémia tagja szólt hozzá. Rámutatott arra, hogy az a gazdag irodalom, amely Balcescuról a közelmúltban megjelent, kiemelte őt a feledés homályából, amelybe a múltban a burzsoázia és a földesuri osztály igyekezett burkolni a román népnek ezt a nagy történelmi alakját. Ez az irodalom megmutatja, hogy Balcescu a polgári forradalom győzelméért harcolva mennyire túllátott a polgári forradalmon és mennyire megelőzte korát. A tudományos szocializmus igazságtára nem emelkedett fel, de túlhaladta a polgári ideológiát és maga korában a lehaladottabb eszmék képviselője volt a román nép körében.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 53. kiadás

1953. június 8.

22 óra 50 perc

/A Történész Kongresszus. . . 15.folyt./ t BL-KC/tot/PE MI VL

Eletét a munténiai agrárkérdés megoldásának szentelte. "A bojár - az bojár, nem román" - mondotta és arra törekedett, hogy a tömegeket a feudalizmus megsemmisítésére mozgósítsa. Hirdette, hogy "nemzeti forradalom szociális forradalom nélkül nincs." A 48-as forradalmat történelmi szükségszerűségnek fogta fel, mint a nép sok évszázados harcának következményét. 1848 után pedig tevékenységét egészen haláláig összekötötte a tömegeknek az új forradalom előkészítéséért vívott harcával.

Balcescu egyes kérdésekben nem látott tisztán - folytatta H. Roller. - Tévedett például akkor, amikor belenyugodott az agrárbizottságok létesítésébe. A társadalmi fejlődés egyes kérdéseiben nem tudta függetleníteni magát az idealista elvektől, de az volt a vágya, hogy a nép anyagi és kulturális javak birtokosává váljék. Nem látta és nem láthatta előre az összes kisajátítók kisajátítását, sem azokat a forradalmi átalakulásokat, amelyeket ma a munkásosztály végrehajt. De a mód, ahogyan a társadalmi változások egymásutánját szemlélte és az a meggyőződése, hogy a népek fel fognak kelni, és elsöprik a zsarnokság maradványait, haladó gondolkodását bizonyítja.

- Az 1848-49-es magyar forradalommal kapcsolatban Balcescu világosan, kérések nélkül foglalt állást: "Szeretem a románokat és nagyon bánom, ha elpusztulnának; érzem a szükségét, hogy mindazoknak, akik a szabadságot szeretik, a magyarokat kell támogatniuk, akik az egyetlen felfegyverzett nép, mely a zsarnokok ellen harcol."

Victor Cheresstesiu, a Román Tudományos Akadémia történettudományi Intézetének igazgatója "Balcescu, a nagy román forradalmi demokrata" címmel magyar nyelven tartotta meg korreferátumát.

Balcescu felismerte, hogy az ő korában a román társadalom központi kérdése a jobbágyok felszabadítása, s e cél elérésére nincs más eszköz, mint a tömegek forradalma. Fáradhatatlanul harcolt a forradalom előkészítéséért és megszervezéséért, a jobbágy-ság megszüntetéséért és a parasztok földhözjuttatásáért. Az ami

Mialatt Balcescu szenvedélyesen küzdött a jobbágyság megszüntetéséért, az 1848-as forradalom által létesített ideiglenes kormány meggyújtotta Balcescunak azt a javaslatát, hogy hajtsák végre a jobbágyok felszabadítását. Abból a tételből kiindulva, hogy "minden nemzetnek van egy teljesítendő hivatása az emberiségen belül", Balcescu keményen támadja a sovinizmust, a nemzetek közötti gyűlölködést. "A mi politikai elvünk egyszerű - írja. - a nemzetek tisztelete, elismerése, egyenlősége és szolidaritása." Egy évszázaddal ezelőtt Balcescu világosan felismerte a román és a magyar nép békés és testvéri együttélésének elveit.

Balcescu politikai és ideológiai tevékenysége, bár az akkori történelmi feltételek korlátai közt mozgott, mély hazafias érzésben gyökerezett. Egész működésének fő irányítói egyrészt a nép szabadsága, anyagi és szellemi helyzetének emelése, másrészt az elnyomók és a belső árulók elleni gyűlölet voltak. A burzsoázia egykoru képtiselőit messze felülmúló haladó eszméi által, a forradalom iránti fenntartás nélküli odaadásával, lángoló hazafiságával, a sovinizmus és a kozmopolitizmus ellen s a népek testvériségeért vívott harcával Balcescu kimondhatatlan nagy értékekkel járult hozzá haladó hagyományainkhoz.

Balcescu álma, hogy népét önmaga urának, saját hazájában a belső- és külső elnyomók jármától szabadon lássa a népek sorában, nemcsak hogy beteljesedett, hanem még sokkal tovább is jutott a marxista-leninista párt vezetésével küzdő munkásosztály elszánt forradalmi harca által. A Romániai Kommunista Párt azért tudta megvalósítani és sokkal túlhaladni Balcescu és más forradalmi hazafiak törekvéseit, amivel ez a párt "népünk történelmi fejlődése Rosszu folyamatának, azoknak az évszázados társadalmi és nemzeti felszabadító harcoknak eredménye, amelyeket a forradalmi munkásmozgalom folytatott és emelt magasabb fokra."

Ezután Kemény G. Gábor, az Országos Széchényi Könyvtár könyvtárosa "A magyar uralkodó osztály nemzeti elnyomó politikája Erdélyben 1867 után" című korreferátuma következett.

Erényi Tibornak, a Magyar Munkásmozgalmi Intézet munkatársának "A magyarországi szociáldemokrata párt opportunistá nemzeti politikája" című korreferátumával, a Magyar Történelem Kongresszus hétfői ülése véget ért. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 55 kiadás

1953. június 8.

13 óra — perc

Az állami gazdaságok országosan befejezték a cukorrépa és a napraforgó első kapálását

k ÁGEM § He VE

Az állami gazdaságok június 5-ig országosan elvégezték a cukorrépa és a napraforgó első kapálását. Közeljár a befejezéshez a takarmányrépa és a burgonya első kapálása is. A cukorrépa felét és a napraforgó 29 százalékat másodszor is megkapálták, az élenjáró gazdaságok pedig növényeik harmadik kapálásánál tartanak. A kukoricának azonban országosan még csaknem a fele kapálatlan és csupán a terület harmadrészen fejeződött be az egyelés.

A termelési igazgatóságok versenyében továbbra is a Középmagyarországi Igazgatóság az első: június 5-ig elvégezte az esedékes növényápolási munkák 84.4 százalékát. Az Északdunántúli Igazgatóság 69.4 százalékkal a második helyet nyerte el és 1 százalékkal marad mögött a Dunántúli Gyümölcstermelő Igazgatóság eredménye.

Súlyos elmaradás mutatkozik a Tiszántúli Gyapottermelő Igazgatóság területén. Az esedékes növényápolási feladatok 40 százalékát sem érte el a teljesítmény! Nem sokkal jobb az eredmény az Észak-tiszántúli Igazgatóság területén sem.

Az egyes állami gazdaságok között példát mutat a jegespusztai gazdaság: másodszor megkapálta a kukoricát s a cukorrépat és megkezdte a harmadik kapálásokat. A cifrakerti állami gazdaság ugyan csak kétszer kapálta meg a napraforgót, a kukorica második kapálását azonban területének csak 60 százaléka hajtotta végre.

Számos gazdaságban még igen súlyos lemaradás tapasztalható. A töviskesi állami gazdaságban például a kukorica 36 százalékát kapálták meg első ízben s a területnek mindössze 8 százaléka végezték el az egyelést. Bődönháton 260 hold kukoricából 30 holdat kapáltak meg első ízben!

Az elmaradt gazdaságok a leggyorsabb ütemben fejezzék be az első kapálást, valamint az egyelést és teljes erővel térjenek át a második kapálásra. Legsürgősebben a kukorica ápolását kell jóminőségű munkával elvégezni.

Elmaradás mutatkozik a szénagyűjtés és behordás munkálataiban is. Számos gazdaság rendenhagyott szénáját erősen veszélyezteti az esőtleges eső, ezért haladéktalanul boglyába kell rakni a szénát és gondoskodni kell a gyors behordásról. /MTI/

- - -

M T I B E L F Ö L D I H I R L E K

B 56. kiadás

1953. június 8.

23 óra 10 perc

Zsigmond László Kossuth-díjas történész vasárnapi előadásának kivonata

t KC/PE Mi M

Az alábbiakban közöljük Zsigmond László Kossuth-díjas, a történettudomány kandidátusa, a Történész Kongresszus vasárnapi ülésén "Az amerikai és angol imperialisták a magyar nép felszabadulása ellen" címmel elhangzott előadásának kivonatát.

x x x

Amint az egyes néPELLenes összeesküvések tárgyalásai-
nak anyaga, valamint a Magyar Népköztársaság kormányának egyes
jegyzékei, az 1951 novemberében kiadott nyilatkozat és a "Fehér-
könyv" adatai erre a bizonyítékok egész sorával rámutatnak, a fel-
szabadulás óta eltelt viszonylag rövid idő alatt egy év sem mult
el anélkül, hogy az imperialista hatalmak, mindenképp az Ameri-
kai Egyesült Államok, a világreakció góca és központja, kísérletet
ne tett volna arra, hogy népünket megfossa függetlenségétől és sza-
badtságától, melyet a Szovjetuniónak a fasiszmus felett aratott tör-
ténelmi jelentőségű győzelme hozott meg számára. Az imperialisták-
nak a népi demokratikus Magyarország ellen irányuló támadása arra
irányult, hogy visszaállítva a kizsákmányoló rendszerét, hazánkat
a nyugati, elsősorban az amerikai monopóliumok gyarmatává, s végül,
de nem utolsó sorban, amint erre, Eisenhowernek, az Egyesült Államok
jelenlegi elnökének 1951 októberében egy párizsi újságnak adott
nyilatkozata is alátámasztja, a Szovjetunió elleni felvonulási
területté tegyék.

A hazánk ellen irányuló ellenséges tevékenység szerves
része a monopóliumok urai maximális profitot hajhászó, világhuralom-
ra törő agresszív terveinek. De - és ezt hangsúlyozni kell - nem-
csak szerves része, hanem egyenes folytatása is annak a politiká-
nak, amelyet a francia, angol és amerikai imperialisták évtizedek
óta folytatnak Magyarországon dolgozó népe ellen. Nem a felszabadu-
lás után és óta váltak halálos ellenségeinkké, hanem már akkor,
amikor az 1917-es Nagy Októberi Szocialista Forradalom példamuta-
tása során Magyarország dolgozó népe első ízben tett kísérletet
arra, hogy rálépjen a szabadság és függetlenség útjára.

1917 Októbere jeladás volt az Osztrák-Magyar Monarchia
elnyomott munkásai, parasztjai, nemzetiségei számára. Hatása
alatt fellángoltak a forradalmi és nemzeti-felszabadító mozgalmak,
szóttöréssel fenyegetve a katonai vereség küszöbén álló és forra-
dalomtól terhes Habsburg-bárodalmat.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 57. kiadás

1953. június 8.

23 óra 20 perc

/Zsigmond László . . . 1.folyt./ t KC/PE Mi M

A győztes imperialista hatalmak - a kapitalizmus általános helyzetének megszilárdítása érdekében először meg akarták menteni a tegnapi ellenséget, s miután ez nem sikerült, a nemzeti-felszabadító mozgalmak polgári, kispolgári és szociáldemokrata vezetőire támaszkodva biztosították befolyásukat.

Igy történt ez Magyarországon is, ahol 1918-ban a polgári demokratikus forradalom győzelme nyomán olyan politikai pártok kerültek hatalomra, amelyek az osztrák és német imperializmus elől felszabadult országot új formájú szolgaságba, mindenekelőtt az amerikai imperializmus jármába akarták fogni. Károlyi Mihály külpolitikája alapjául Wilsont jelölte meg, ez pedig szovjetellenes intervenciót jelentett. A magyar kormány Lengyelország támogatása révén igyekezett bekapcsolódni a Szovjetország elleni intervencióba.

Az 1919 március 21-én létrejött Tanácsköztársaság megtagadta a szovjetellenes terveket. Annyira a Károlyi-rendszer azt jelentette, hogy Magyarország az osztrák és német imperializmus igájából, francia, angol, de elsősorban az amerikai imperializmus szolgaságába került, a Tanácsköztársaság létrejötte azt eredményezte, hogy hazánk kiszakadt az imperializmus rendszeréből, harcos részévé vált a Szovjetország vezette imperialista-ellenes frontnak. Az imperialista hatalmak vad dühvel fordultak a Tanácsköztársaság ellen és a forradalom magyarországi szakaszán eredményt értek el; az ellenforradalmi rendszert hatalomra segítve, Magyarországot újból beillesztették szovjetellenes rabló-háborújukba. Az antant harmadik hadjárata idején Horthyék a legagresszívabb imperialista hatalom, Franciaország szolgálatába szegődve remélték nemzet- és népiellenes rendszerük megszilárdítását.

Az ellenforradalmi rendszer helyzete kezdettől fogva rendkívül ingatag volt és 1923-ban válságosra fordult. Horthyék ezúttal angol, de főleg amerikai kölcsönökkel "konszolidálták" helyzetüket. Az angol és amerikai pénzügyi "segítség" azonban nemcsak a kamatoktól függött, hanem mint az első Rákosi-per, valamint a Szovjetunióval 1924-ben megkötött diplomáciai kapcsolatok felvételéről szóló egyezmény ratifikálásának halogatása, majd megtagadása is bizonyította - a munkásmozgalommal, a Szovjetunióval szembeni ellenségeskedéstől is.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 58. kiadás

1953. június 8.

23 óra 30 perc

/Zsignond László. . . 2.folyt. / t KC/PM Mi M

Az 1929-1933-as gazdasági világválság nyomában megrendült valamennyi kapitalista állam helyzete és különösen válságosra fordult a helyzet Németországban. Az angol, francia és amerikai imperialisták a kapitalizmus általános helyzetének megszilárdítása érdekében hatalomra segítették a fasizmust Németországban.

A fasizmus győzelme Németországban új életet öntött a magyar ellenforradalmi rendszerbe. Ezzel nem merült ki azonban végzetes hatása. Anidőn az angol, de mindenekelőtt az amerikai monopoltokécek és kormányuk megmentették a német imperializmust és hatalomra segítették a fasizmust, megbocsáthatatlan bünt követtek el nemcsak a német, de a magyar nép ellen is.

A nyugati imperialistákat súlyos felelősség terheli azért, hogy Magyarország mind függőbb helyzetbe került a hitleri Németországtól. A Szovjetunió, valamint a demokratikus- és munkásmozgalom ellenigylőletükben az angol és amerikai kormánykörök támogatták azokat a legreakciósabb hazai erőket, amelyek a fasizmust Németországban vélték megtalálni népellenes urlnuk legfőbb támaszát. Az ellenforradalmi Magyarország aknamunkája a kollektív biztonság rendszerének aláásásában, anint ezt a szovjet-csészlpvák kölcsönös segélynyújtási egyezmény ellen indított akció, a müncheni egyezményhez fűzött kiegészítő nyilatkozat, az "antikointerjú" paktumhoz való csatlakozás, stb. alkalmával megmutatkozott, - a nyugati hatalmak részéről "megértéssel", sőt batoritással találkozott.

Anidőn a hitleri Németország München, illetve Csehszlpvákia teljes szétbörése után kinyújtotta csápjait Lengyelország és Magyarország felé, ezek kormánykörei a "két ellenség között" hazug politikáját folytatva azzal akarták létjogosultságukat bizonygatni, hogy kevesebb eszközök a nemzetközi imperializmus szolgálatában, mint az önálló utra lépett német imperializmus. A lengyel és a magyar reakció ezuttal süket fülekre talált és vezetőik nemzetellenes politikája eredményeképpen mindketten - különbség csupán időrendben és sorrendben volt - áldozatául estek a hitleri agresszióknak, melynek utját egyrészt saját, másrészt az angol és amerikai imperialisták büns politikája egyengette.

Megnőtt az imperialisták szemében az egykori "perenállamot" jelentősége abban a pillanatban, amikor a Szovjet Hadseregnek Sztálingrádnál aratott győzelme nyomában mind bizonyosabbá vált a hitleri Németország veresége.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R L E K

B 59. kiadás

1953. június 8.

23 óra 35 perc

/Zsigmond László. . . 3.folyt./ t KC/PE Mi I

Minden eshetőségre felkészülve az angol és amerikai imperialisták a Szovjetunió körül és ellen új kiadású "egészségügyi övezetet" igyekeztek létrehozni. Ezt a célt szolgálták volna az u.n. "katolikus államszövetség" Habsburg Ottó vezetésével, a középeurópai "konföderáció" Lengyelország, Csehszlovákia, Ausztria és Magyarország részvételével, a Balkán-szövetség, melyet előbb a "senleges" Törökország, majd később Tito-Jugoszlávia vezetése alatt akartak létrehozni. Már a háború folyamán lépéseket tettek az angol és amerikai imperialisták abban az irányban, hogy újból megmentseék - a kapitalizmus általános helyzete megerősítése érdekében - a német imperializmust. Késznek mutatkoztak arra, hogy Kelet- és Délkelet-Európa államait, - köztük hazánkat is - újból beutalják az imperialista Németország "életterébe".

A felszabadulás után leleplezett összecsküvésök kivétel nélkül megmutatták, hogy a nyugati imperialista hatalmak már a háború folyamán kidolgozták népünk felszabadulása elleni terveiket, és diplomáciai, gazdasági, katonai és ideológiai vonalon egyaránt előkészítették hazánk guzsbakötésének mód szerit. Politikai téren nagy reményeket fűztek a Kisgazdapárthoz, valamint a szociáldemokráciához. Ideológiai téren az u.n. "pánszláv" veszély hangoztatása, a nacionalizmus és kozmopolitizmus, a "két ellenség között" hazug jelszava, valamint a kapitalista Nyugat és a szocialista Szovjetunió között elterülő, a Balti-tengertől a Földközi-tengerig húzódó "paraszt"-Európáról szóló elmefuttatások tartoztak a nyugati imperialisták és hazai csatlósai ideológiai kelléktárához.

Hazánknak a Szovjet Hadsereg által történt felszabadítása megghiúsította a nyugati imperialisták terveit. Országunk nem került a német imperializmus igájából az angol vagy amerikai imperializmus jármába. A Szovjetunió segítsége nem került ki a fegyveres felszabadítással, megvédett bennünket a polgárháborútól, az imperialista intervenciótól, a nyugati hatalmak diplomáciai beavatkozásától. A Szovjetunió segítsége ugyanakkor nem helyettesítette önvédelmi harcunkat. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy népünk, pártunk és Rákosi elvtárs vezetésével egyik csapást a másik után mérte függetlenségünk és szabadságunk megrögzött ellenségeire.

/MTI/

- - - -

M T I B E L F Ö L D I H I R L E K

B 60. kiadás 1953. június 8. 23 óra 45 perc

A Magyar Történész Kongresszus keddi előadásai

k Bc/KV/PE Mi M

A Magyar Történész Kongresszus keretében kedden délelőtt kilenc órakor Arató Endre, a Történettudományi Intézet munkatársa "A csehszlovák-magyar munkásmozgalmi kapcsolatok 1867-1890" címmel tart előadást. Az előadáshoz két korreferátum kapcsolódik. Spira György, a történettudomány kandidátusa "Szlovák bányászok az 1848-49-es magyar szabadságharcban" címmel, L'Udovit Holitik a Szlovák Tudományok Akadémia Történettudományi Intézetének igazgatója, "A csehszlovák és magyar munkásmozgalom kapcsolatai" címmel tart korreferátumot.

Délután négy órakor J.V.Tarle akadémikus, "Az 1514-i magyar parasztfelkelés" címmel tart előadást, majd Fogarasi Béla Kossuth-díjas akadémikus "Csernyisevskij Magyarországról" című előadására kerül sor. Niederhauser Emil, a Történettudományi Intézet munkatársa pedig "Herzen és Magyarország" címmel tart korreferátumot. /MTI/

V é g e